

DOMOLJUB

Izšla vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uradništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice šte. 2. naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❁

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna pettivrsta (šestina „Domoljubove“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Čekovni promet poštno-hranilničnega urada šte. 824.797.

Štev. 2.

V Ljubljani, dne 10. Januarja 1907.

Leto XX.

Občinska naklada na žganje.

Ker se bodo prve tedne po novem letu še v mnogih občinah sestavljali občinski proračuni, se nam zdi umestno, da dodatno k predzadnjemu uvodnemu članku „Domoljuba“ pristavimo še nekatere misli o tej zadevi.

Marsikje se stvari nočejo poprijeti, ker je nova in jim ni dovolj znano, kako velike dohodke je prej dobivala dežela iz žganjske naklade.

Povdarjamo, da se je zadnje leto — to je 19.0 — ko se je naklada še pobirala — nabralo nič manj ko devetsto osemnosemdesettisoč tristopet- in petdeset kron, torej okroglo 1 milijon kron. Eden stanovnik je plačal to naklado v okrajih:

1. Radoljica . . .	4 K 56 h
2. Ljubljana . . .	3 „ 58 „
3. Kranj	3 „ 52 „
4. Litija	2 „ 15 „
5. Kamnik	1 „ 92 „
6. Logatec	1 „ 40 „
7. Kočevje	1 „ 09 „
8. Postojna	— „ 79 „
9. Krško	— „ 72 „
10. Novo mesto	— „ 53 „
11. Crnomelj	— „ 34 „

Iz tega pregleda lahko preračuniš, koliko naklade je plačalo prej vaše glavarstvo, oziroma vaša občina. V radoljiškem glavarstvu je prišlo povprečno na eno občino s 1000 prebivalci 4560 K, v Kranjskem 3580 K i. t. d. To pa veš, koliko ljudi ima vaša občina — potem pa računaj! Številke dobiš take, da ne moreš skoro verjeti, pa je gola istina! Gorenjska stran sama je plačala tega davka okroglo 480.000 kron.

Dežela je pobirala 60 h od hektoliterke stopinje, to se pravi od 100% močnega špirta od vsake stopinje 60 h, kar je zneslo pri hektolitr 60 K, oziroma pri 1 litru 60 h; ker pa je žganje navadno močno okoli 33%, je prišlo v resnici naklade na liter žganja 10 krajcarjev. Občine smejo pri nas tedaj pobirati samo eno tretjino tega, kar je prej dežela, torej približno 3 krajc. od 1 litra. — Če torej občina pobira po 3 krajc. od litra, res ne dobi toliko, kakor je prej dobivala dežela, a vendar še zmeraj veliko, kakor se to vidi posebno po gorenjskih občinah, kjer imajo to naklado vpeljano.

Pa zakaj sedaj dežela sama ne pobira več? Država sama pobira pri kotlih in fabrikantih 20 h od stopinje; zahtevala pa je, da pov-

sod deželne naklade prenehajo. To je bil hud udarec posebno za Kranjsko, ki je imela tako lep dohodek od žganja. Deželni glavar Detela je dosegel po prizadevanju poslancev, da država kranjski deželi vseeno povrne okoli 500.000 K na leto. Tako se je ta luknja nekoliko zamašila. Vendar deželna uprava je še zmeraj na škodi.

Če pa dežela ne sme pobirati naklade na žganje, ni s tem rečeno, da bi je ne smele občine. Deželni odbor je pred par leti sam to priporočil.

Ravno take razmere kakor pri nas so tudi na Koroškem. Pred nami leži najnovejše poročilo iz koroškega dežel. zbora, da je dež. zbor dovolil pobiranje občinske naklade na žganje od hektolitra občinam: Pliberk 10 K, Plajberk 12 K, Zelezna Kaplja 10 K i. t. d. (Sledi še 16 občin). Korošci so bolj pametni. Kar nam je všeč, je to, da nastavijo kar na hektoliter celoten znesek, in se nič ne ozirajo na stopinjo moči, ker na ta način postane vsa stvar precej bolj lahka. Nastavljajo precej več, kakor se je dosedaj godilo na Kranjskem — po 30, celo 36 h od stopinje.

Pri nas se pa tako bojimo. Zakaj bi se plačevalo samo od vina?

Po kmečkih občinah je navada, da vse naklade vržejo na zemljiški davek; po mestih in trgih imajo večinoma tudi naklado na užitnino, tako n. pr. v Kamniku, Kranju, Radoljici, Krškem, Cirknici, Sodražici i. t. d. Naklado na užitnino ima več kmetških občin v postojnskem glavarstvu. Ali ni to pametno? Zakaj bi šlo vse na direktne davke!

Tisti ugovori, ki se slišijo, niso tako tehtni, da bi radi njih vse pustili. Prvi ugovor — gostilničarji bodo podražili žganje. To je res mogoče, kjer ni konkurence. Zgodilo se je vže, da so žganjetoči po nakladi imeli še mnogo večji dobiček, kakor prej. Ako se pomisli, da je dve tretjini prejšnje žganjske naklade, okoli 60.000 K, ostalo naenkrat v korist žganjetočem, ker večinoma cen žganju niso znižali, je potem gotovo, da je povišanje cene vsled malenkostne občinske naklade — neopravičeno! Pa če bi vže tudi gospodar plačal kak krajcar več, če spi je osminko žganja, prevdari, koliko manj boš plačal — najmanj 10 kr. manj pri goldinarju — pri davkih. Kdo največ denarja znese za šnops? Taki, ki ne plačajo sicer nobene občinske naklade. Ves svoj zaslužek zapravijo, nazadnje jih pa občina redi!

Drugi ugovor — tudi drugi gospodarji, ki nimajo žganjetočev morajo plačati. Pobiranje občinske naklade na žganje in pivo je c. kr. deželna vlada uredila z ukazom z dne 31. dec. 1904, št. 24.743, (dež. zak. št. 1 ex 1905). Vlada z deželnim odobrom vred se je postavila v tem ukazu na stališče, da se mora plačati naklada „od vsega v občini povžitega žganja“ (oziroma piva) (§ 78. obč. zakona), kakor bi bila naklada priklad k užitnini, kar v resnici ni, marveč je samostojen naklad. Pa če se smatra to za priklad k užitnini, ali se potem pobira pri zasebnikih tudi od vina naklada? Menimo, da bi se bilo to lahko drugače ukrenilo. Ko se snide deželni zbor, naj bi poslanci to stvar malo podregali. — To vemo, da gospodarjem to ni všeč, da bi tudi sami plačevali od žganja, ki ga porabijo pri gospodarstvu. (Prosto je samo 1/2 l. žganja.) Pa ker bi bili to povečini gospodarji, ki plačavajo precej direktnega davka, bi tudi pri njih bil dobiček vsled naklade bržej večji kakor pa z guba. Navsezadnje se na vsacega posameznika ne more ozirati.

Skupno se mora priznati, da je tukaj odprto občinam lep vir dohodkov, saj so potreščine občinske vedno večje. Po vseh odborih se večajo zahteve, le pričakujmo, da se bo povišala tudi deželna naklada; če nečemo, da bi poviške preveč ne občutili davko-plačevalci, naj občine iščejo pokritja pravočasno po drugih potih, in ne ravno pri nakladi na direktne davke!

Političen pregled.

IZ GOSPOSKE ZBORNICE.

Sovražniki nove vol. pravice so se združili posebno v gosposki zbornici, da bi jo vrgli in ljudstvo ne bi dobilo političkih pravic, ki mu gredo po pravici. Oglasili so se pa tudi tam prijatelji ljudstva in so povedali jasno svoje mnenje. Med temi sta se posebno odlikovala naš presvitli ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura Jeglič, ki ni pozabil svojega rodu in se ga ne sramuje in poljski nadškof Teodorovič. O govoru našega presvit. knezoškofa še prinesemo posebno poročilo, danes podamo par misli iz govora poljskega škofa. Najprej izvaja in omenja nekatere napake nove volilne reforme, ki še ni popolnoma pravična, ker ne daje vsem narodom enakih pravic ampak Nemci za sedaj dobijo preveč. Potem pa načeljuje:

»Umirajoča poslanska zbornica je s smrtno uro v roki bila primorana slediti klicu: Zaključji svojo oporoko, čimpreje tembolje. Čeprav temelj volivne reforme ni docela skladen s težnjami avstrijskih narodov, bom spričo sedanjega položaja in iz ljubezni do ljudstva glasoval za vol. reformo. Kajti ta vol. reforma daje političkih pravic tistim, ki jih dozdaj niso imeli.«

Nato izvaja nadškof, da za volilno reformo ne glasuje zato, da napravi uslugo vladi, ki je delala večkrat iz strahu za ljudstvo.

»Socialni demokraciji strahu in sovrašstva pa postavljam jaz nasproti krščansko demokracijo, demokracijo ljubezni! S to volilno reformo zaupljivo izročimo zaklade cerkve, damo ljudstvu v varstvo svobodo cerkve in njen nauk: naj te zaklade ima vedno v časti! Naj se spominja, da ta volilni čin ni zgolj politički, ampak tudi kulturni in verski. Zberi se, ljudstvo, pod prapor krščanske demokracije! Živela prihodnost krščanske demokracije!

»Živahno poslanje in pritrjevanje« poroča nato zapisnik, dunajska »Presse« pa je celo pisala, da je govor Teodoroviča vsa zbornica poslušala z napeto pozornostjo in izvanrednim zanimanjem. Zastopnika cerkve sta v gosposki zbornici prekosila vso gospodo plemstva in inteligence: redka edinca, ki jih ni nagibal strah, ampak ljubezen, da sta glasovala za ljudske pravice, napredek in svobodo. To je mladoletje krščanske misli — njena neizcrpna, vedno mlada in pomlajajoča moč!

Omenjali smo že parkrat delegaciji. Od Božiča pa do danes sta imeli delegaciji 2 seji. Omenjati moramo posebno govor poljskega poslanca Madejskega, ki je bil včasih tudi minister za šole in cerkev. Naglašal je potrebo, da se tudi pri vojaki govori v domačem jeziku, da lahko vsak prostak razume, kaj se počuje. In tudi krščanski nauk, pravi dalje, bi bilo potrebno učiti v domačem jeziku pri vojaki. Potem obsoja nemško vlado, ki sili polj-

ske otroke, da se morajo učiti še krščanskega nauka nemški, pravi, to ne bo rodilo dobrih sadov. Zatrei 20 milijonov Poljakov, ki so visoko izobraženi, naj pa nikdar ne poskušajo.

Pred par dnevi so bili pa delegati pri cesarju na kosilu.

Po dvornem obedu delegatov v budimpeštanskem dvoru je cesar nagovoril več poslancev. Z grofom Merveldtom, Stürgkom in Exnerjem je cesar govoril o vojaških nabavah, s Kramašem o svojem nameravanem potovanju v Prago, nasproti delegatu dr. Šusteršiču pa je cesar izrazil odločno željo, da bi kranjski deželni zbor jel zopet delovati. Nemški listi poročajo, da je dr. Šusteršič odgovoril: »Bo že šlo, samo vode se morajo prej odteči.«

Državni zbor ima zopet sejo 9. t. m. Rešiti ima zakon o »določenem številu« za gosposko zbornico in zakon o volilni svobodi. Poprej pridejo na vrsto še nujni predlogi, med njimi predlog o duhovniških plačah. Min. predsednik se pogaia s poslanci, da bi omogočil sklepanje. Gessmannov nujni predlog o določenem številu je šele na 53. mestu! Ogrska vlada bo predložila volilno reformo na podlagi splošne vol. pravice v jesenskem zasedanju.

DEŽELNI ZBORI.

Med božičnimi počitnicami, ko ni bilo državnega zbora, so pa zborovali deželni zbori skoro po vseh avstrijskih deželah. Le v nekaterih deželah ne. Na Kraniskem seveda zato ne, ker se liberalci upirajo novi volilni pravici, ki bi prinesla ljudem novih političkih pravic. Tega pa liberalci ne marajo, ker vedo, da ljudje ne bodo volili liberalcev, ki se upirajo ljudskim pravicam, ampak može, ki hočejo res za ljudstvo delati. Tudi istrski deželni zbor ni bil sklican. In zakaj ne? V Istri je več kot polovica Hrvatov in Slovencev. Manjšina so pa Italijani. Pa tam je skoro tako kakor pri nas. Italijani imajo v rokah mesto in veleposestvo in zato pa gospodarijo. Sedaj pa ne puste hrvaškimi in slovenskim poslancem, ki so izvoljeni po kmetih, da bi govorili hrvaško ali slovensko v deželnem zboru. Torej še v domačem jeziku ne bi smeli govoriti. Ta je lepa. Vlada se pa boji Italijanov in zato ni sklicala deželnega zbora.

Iz drugih deželnih zborov pa povsod poročajo; da jim povsod manjka denarjev. Država bo gotovo morala nekaj davkov prepustiti deželam, ker drugače ne bode mogla zmagovati svojih bremen. Sedaj so že vse čez glavo zadolžene. Povsod zahtevajo, naj država pomaga, ker novih davkov vendar ne more dežela več nakladati, ko jih ima kmet že tako dosti.

POLJAKI NA PRUSKEM.

Volitve v nemški državni zbor so razpisane.

Ta korak vlade je vzbudil tudi v Poljaki poleg starih nove sile. Namah so postavili Poljaki svoje lastne kandidate, večinoma tam, kjer jih je doslej zastopal centrum.

Medtem pa vlada Poljake preganja v velikem in malem. Sedaj teče pravda proti članu gosposke zbornice, vitezu Koscielskemu, ki je svoj čas bil na dvoru zelo priljubljen in vpliven; kako pa se vlada zaleti v najmanjše stvari in se osmeši, dokazujejo hišne preiskave, ki so se nedavno vršile v Krotošinu. Župnik Rosochowicz in dr. Bolewski sta namreč ljudi razdelila »Zgodovino Poljske« od Jožefa Choziczewskega. Policija, sluteč veleizdajo, ako bodo Krotošinci brali zgodovino o slavi poljski, je romala po hišah ter zaplenila 13 izvodov te knjige.

Vzlic temu poljska stvar neprestano napreduje. L. 1906 je prešlo 15 nemških viteških

posestev, 25.000 oraloj zemlje v poljsko posest. Za gospodarskim osvobojenjem pa pride politiško.

PRIPRAVE NA VOJSKE.

Vmernih časih živimo, si lahko mislijo vsi bralci časopisov, ker po rusko-japonski vojski še ni bilo slišati o nobenih večjih nemirih po svetu. Le tu pa tam je slišati včasih o kakih ruskih roparskih uporih, ki pa hitro zopet utihnejo in o kakih balkanskih vstaških uporih, ki jim bo pa sedaj zima napravila konec, vendar vsi ti nemiri ne razburjajo dosti javnost in ne razvneajo sveta. Vendar si ne smemo pri tem misliti, da je res vse tako mirno, kakor se nam zdi, da živijo namreč vse države med seboj v najlepšem prijateljskem razmerju. Tudi ropari ne plenijo vedno, ampak čakajo ugodne prilike in se skrbno pripravljajo na vsak rop, ki ga mislijo čez nekaj časa narediti, popravljajo orožje, si dobro poprej ogledajo kraj in tudi človeka ali karkoli že hočejo oropati. Podobno je tudi, seveda v veliko večji meri tudi pri raznih državah bodisi evropskih ali tudi drugih. In ravno to vidimo v sedanjem navidezno mirnem času, ki pa je le priprava za bodoče nemire. Kajti kaj si hočemo misliti drugega od držav, ki z vsemi silami pomnožujejo svojo vojaško moč, ki delajo utrdbe, ki izdajajo velikanske svote za vojaške potrebe, medtem, ko pa za druge državne potrebe ne morejo dobiti denarja, kakor to, da imajo pred očmi bodočo vojsko. Tri take države posebno hite z vsemi mogočimi pripravami za vojsko. Na daljnem Vzhodu se je razvnela po rusko-japonski vojski japonska država, ki hiti z pripravami za bodočo vojsko, ki ji preti od ameriških Zveznih držav. Bojne ladje se popravljajo, več jih je dala narediti novih, kakor tudi podmorskih čolnov in zaupa na svoj pogum, ki ga je tako sijajno izkazala pred kratkim v tako nesrečni vojski za Ruse. — Tudi na balkanskem polotoku ni vse prav v redu. Tukaj se sicer vedno ponavljajo upori za upori, vendar ima oboroževanje Bolgarije še kaj večji namen. Turčija je spoznala, da je proti njej odločena ta vojaška moč, ki se zbira v bolgarskih četah in zato se je tudi ona začela bolj živahno gibati v vojaškem oziru, glede priprav za kako vojsko. — Tretja vele-vlast, ki se prav pridno pripravlja, je pa naša sosed — Italija.

ITALIJSKE PRIPRAVE.

Vedno in vedno se zatrjuje posebno od strani Italije, da so razmere med Avstrijo in Italijo prav prijateljske in da Italija nima drugih želja, kakor da ohrani mir. O tem prijateljstvu govore ob raznih prilikah jako mnogo višje glave, med njimi celo avstrijski zunanji minister in kar se samoobsebi razume, povračuje avstrijske slavospeve tudi italijanski minister zunanjih zadev, kateri govori vedno o miru. Mi sicer nismo sovražniki miru in si tudi ne želimo nobenih nemirov, vendar se moramo skoro nehote zasmeljati, kadarkoli slišimo kaj o največjem prijateljstvu med Avstrijo in Italijo. Čudno bi bilo videti, ako bi živela dva sosed med seboj v največjem prijateljstvu, pri tem bi se pa eden vedno oboroževal in vse zavaroval proti svojemu sosedu. Pač bi kmalu izprevidel drugi sosed, da niso nameni njegovega prijatelja nič kaj preveč vabljeni zajj in mu koristni. Na tak način dela Italija, naša sosed. Vedno govori o prijateljstvu do svoje sosedne države, pri tem pa hiti z utrdbami na njeni meji, množi vojaštvo, zahteva nove topove in se sploh prav pridno oborožuje. Če pa pogledamo čez mejo v sosedno državo, ki se ji pravi Avstrija, pa ne vidimo nič podobnega, vsaj takega gibanja

in vojaškega življenja ni kot bi ga bilo treba. Zdi se, da veruje Avstrija hinavskim besedam svoje »zvezne« sosed. Koliko je verjeti govoricam, ki zagotavljajo mir, nam jasno kaže laška vojna uprava, ki zahteva kar celo vrsto preosnov, da izvede svoje načrte, velikanske svote denarja za nove utrdbe ob avstrijski meji, za nove topove in za nove železnice, ki bodo velike važnosti v vojaškem oziru. Samo preosnova italijanskega topništva bo stala do 115 milijonov kron. Velike svote pa zahteva vojna uprava za uredbo italijanske meje. Vsa meja proti Avstriji bode na vseh koncih in krajih utrjena in zavarovana in zato zahteva vojna uprava še kakih 50 milijonov kron. Vojna uprava bo skoro gotovo dosegla, kar zahteva, ker v Italiji vsi od nižjih do najvišjih z nekako boječim očesom pogledujejo na vzhodno mejo, za katero se pa skriva naša mirna Avstrija. Italijani se pač gotovo še dobro spominjajo, da so se ravno v severnih krajih Italije odigrali že važni dogodki, ki so v slabem spominu v njegovih glavah. Tako se dela v mirnem času! Navidez je sicer res prav lep mir, toda če si velevlasti nekoliko bližje ogledamo, bomo gotovo še kaj podobnega dobili kakor v Italiji.

POLOŽAJ NA FRANCOSEM.

Za sedanjim položaj na Francoskem je troje značilno: liberalno meščanstvo je vznemirjeno vsled sedanje vladne politike, ker se boji nove strahovlade, za proticerkveno politiko ni posebnega navdušenja, ker se velik del obraženstva nič ne meni za proticerkveno politiko, tretje je pa to, ker dela gospodarski in socialnopolitični položaj Francoske delavcem in kmetu več preglavic, kakor pa odločen nastop Cerkve. Hudo je razočaralo prebivalstvo to, ker ni prinesla ločitev cerkve od države nobenega dobička, dasi so svobodomislci napovedovali velikanske dobičke, ki jih bo imela država od ropanja cerkvenega premoženja. Ministerski predsednik je izprevidel, da nova postava ni dosegla onega namena, kakršnega so pričakovali svobodomislci protivercel. Duhovniki ne naznanjajo svojih cerkvenih opravil vladi, akoravno morajo pri tem trpeti preganjanja od strani vladi. Ker se ni obnesla ta postava, zato se je izročila v zadnjem času lastninska pravica župnišč in cerkva občinam, ki same odločujejo, ali naj se vrši še nadalje božja služba v cerkvi, ki je last občine. Kakršni so župani, tako se pa dela. Če so katoliški, potem se mirno izvršuje božja služba kakor poprej, če so pa župani brezverski, potem pa delajo dosti sitnosti duhovski oblasti. Več duhovnikov je že bilo kaznovanih vsled božje službe. Velikega pomena je to, ker je vsa francoska duhovščina s škofi na čelu v popolnem soglasju z rimsko stolico, in da ne odjenjajo niti za las proticerkvenim zakonom. Po celem svetu soglašajo katoličani s francosko duhovščino in z francoskimi katoličani.

Vzajemnost katoličanov. Za preganjane francoske katoličane so se zavzeli milanski katoliki, ki so priradili velikansko demonstracijo proti francoski vladi. Udeležilo se je demonstracije nad 10.000 ljudi. Isti čas je bil tudi v Rimu veličasten protestni shod, kjer se je z navdušenjem sprejela resolucija proti nasilstvu francoske vlade.

Listek.

Cerkvena ura.

(Reimmichl — F. B.)

Staneški cerkvenik je bil vedno točen, kakor cerkvena ura. Niti minutice ni zamudil v svoji odgovornosti polni službi. Vselej, kadar je bilo treba pozvoniti in je ura udarila prvič, je že držal za vrvi pod zvonom. Njegova največja čast je bila, da je bil točen. »Jaz sem kakor cerkvena ura«, tako je dejal često po pravici.

Zgodilo pa se je sredi mrzle zime, da se je železna ura v zvoniku prehladila in zbolela, to se pravi — obstala je . . . Sicer se je cerkvenik prav dobro spoznal na vse bolezni, ki jih more imeti njegova cerkvena ura, toda to zimo je kljub vsem umetnostim in vsemu mazu ni mogel spraviti v tek. Zato so modri staneški možje sklenili, da bodo pustili počivati staro bolnico do spomladi, potem bodo pa poklicali zdravnika iz Ljubljane. In tako se je zgodilo . . .

Med tem časom pa je bil Ambrož — tako je bilo ime cerkveniku — res prava cerkvena ura, ali resničneje povedano: njegova žepna urica je nadomestovala cerkveno uro. Ta žepna urica se je vrtela tako točno, kakor sonce na nebu, in Ambrož se je mogel popolnoma zanesti nanjo. Zato so se vršila cerkvena opravila čisto v določenem času — nikdar prepozno. Nekoč pa je bila Ambroževa urica še preveč točna. Hočem vam povedati . . .

Bilo je neko predpustno nedeljo. Župnik je oznanil dopolne poroko, ki se je imela vršiti v ponedeljek ob šesti uri zjutraj. Poročnica sta se namreč hotela odpeljati z jutranjim vlakom. Tisto nedeljo zvečer je Ambrož ob petih odzvonil Avemarijo in je zaklenil cerkvene duri. Zdela pa se mu je še prezgodaj, da bi odšel domov, zato jo je zavil v krčmo.

Ambrož nikakor ni bil sovražnik žgane pijače, njen poseben prijatelj pa tudi ni bil. Saj sta njegov stan in njegova točnost zahtevala, da se je zdržal. Še bolj pa ga je varčevala pred pijanostjo njegova jezična in odločna boljša polovica — Barbka. — Samo tako-le parkrat v letu se ga je navlekel, toda takrat pa prav pošteno. — Tudi na omenjeno predpustno nedeljo si ga je privoščil nekoliko čez mero, in žgani duhovi so ga dobili v popolno oblast. Pet frakeljčkov je že zvrnil v grlo in začutil je v glavi, kakor bi nekaj zvonilo. S svojim delim glasom je začel posnemati staneške zvonove, in s svojim gornjim telesom je omahoval semintja: bum-bavm-bum-bavm . . .

Polokal je še par frakeljčkov, potem je nehal zvoniti. Navzkriž je položil roke na mizo, povsili je težko glavo na dlani in je zasmrčal kakor medved o svečnic. Okrog desete ure je bilo to. Pivci so se že večinoma razšli. Le Rožman Janez in Tine Stržek, dva prava tička, sta še ostala v krčmi. Nista se dosti brigala za spečega cerkvenika in sta raje metala s krčmarjem karte. — O polnoči sta se pa že tudi naveličala kvartopirjenja. Povedati pa moramo, da Rožman Janez in Tine Stržek nista bila le prava tička, ampak tudi navihanca in šaljivca, ki sta že marsikoga krepko potegnili za nos; krčmar jih pri njunih šalah ni nikdar zadrževal, ampak je sam često posegel vmes in ju celo podžigal.

Tako so si tudi nocoj ti trije nočni tički izmislili črn naklep na cerkvenika. Stensko uro v krčmi so porinili za celih pet ur naprej. Nato so ukradli cerkveniku, ki je še vedno krepko smrčal za mizo, žepno uro iz telovnika in so jo deli tudi za pet ur naprej; potem so mu jo vtaknili nazaj v žep. Vsaka prava ura je kazala tedaj četrť čez polnoč. Cerkveni-

kova žepna in krčmarjeva stenska ura pa — četrt na šest. — Zdaj so zbudili ti trije navihanci cerkvenika.

»Ti, Ambrož, hoj, kaj ne pojdeš zvonit?« je zaklical Rožman.

Cerkvenik se izpočetka ni zavedel in je obračal glavo na vse strani; toliko pa je že prespal svojega mačka, da je čez par minut prišel k zavesti. Kakor bi trenil, tako urno je potegnil uro iz žepa in se je prestrašil . . .

»Tristo medvedov,« tako je zakričal, »saj bo že treba skupaj zvoniti, pa še niti vabilo ni . . . ob šestih bo poroka!«

Letel je iz krčme, kakor bi gorelo za njim. Trije navihanci pa bi kmalu popokali od smeha.

Ambrož je imel cerkveni ključ pri sebi in torej ni bilo treba iti domu, kar mu je bilo tem ljubše, ker se je bal svoje jezične Barbke, ki ni imela samo krepkega glasu, ampak tudi trde pesti. — Kmalu je začelo vabiti v zvoniku, in pet minut pozneje je že zazvonil veliki zvon z mogočnim glasom ter oznanjal, da se vrši čez pol ure poroka. — V vasi se je začelo par glasov, nato je zopet vse utihnilo. Cerkvenik je gledal čisto zmedeno naokrog v glavi pa je čutil, kakor bi kdo udarjal na boben. Pripravil je mašno obleko, nato se je šel umivat na vaški vodnjak, da s j nekoliko ohladi vročo glavo. Tedaj pa je že tekel kmet Smrekar proti cerkvi in vpil:

»Kaj pa je? Kaj ni zvonilo?«

»Seveda! Kaj ne veš, da je ob šestih poroka?« je renčal Ambrož, »ravnokar sem vkup zvonil.«

»Kaj si prismojen, Ambrož! Saj je šele pol ure čez polnoč.«

»Kaj praviš!« besediči Ambrož ves razžaljen. »Cerkvenik sem jaz in bom že sam vedel, koliko je ura.«

»Moja ura gre na minute točno, in ona kaže polene,« zatrjuje kmet Smrekar.

»Koliko kaže tvoja čebula, to mi je čisto vseeno. Cerkevna ura sem jaz!«

Smrekar je odšel; ali takoj nato priteče nevestin oče po cesti in vpije:

»Jejmine, kaj pa se je zgodilo sredi noči? Z velikim (zvonom) je zvonilo.«

»Seveda, seveda!« kriči cerkvenik, »in če ne tečeš takoj domov po nevesto, potem naj ženin le čaka če hoče, še boljše pa stori, da odide . . . čez deset minut bo ura šest, in potem se prične.«

»Na naši uri je šele polene,« sopiha nevestin oče.

»E, kaj. Vaša škatlja ni vredna, da jo obe site v dimnik. Vsake kvatre enkrat gre, dru-

gače pa stoji . . . ob šestih se prične poroka, da veš! Brž domov!«

Nevestin oče teče vzdihovaje na dom, cerkvenik pa mrmra nekaj o »zaspanetih« sam zase; naenkrat se ozre proti župnišču in vidi, da so še vsa okna temna. — Kaj so zaspali tudi gospod? — Ambrož leti na vso moč proti župnišču in vleče kar se da za zvonec. Župnik pomolče glavo skozi okno: »Kaj pa je?«

»Kaj ste zaspali, gospod župnik? Vsak tre, notek bo šest in potem bo poroka; poročenca ne moreta čakati, sicer zamudita vlak.«

Župnik zapro okno in cerkvenik odhiti v cerkev. Nobenega človeka še ni, — njegova ura pa bo že čez eno minuto šest.

»Pretéti pobije!« rentaçi Ambrož, »včasih bi kar vsj naenkrat ministrirali, drugekrat pa ne dobiš nobenega!«

Ura kaže že eno minuto čez šest. Nobenega človeka še ni tudi gospoda župnika ne. Cerkveniku se treselo noge od samega čakanja. Kakor burja leti v zvonik in prične pozvnanjati z vsemi tremi hkrati, kolikor more. To zvonjenje se je slišalo jako čudno. »Bimbl-bum-bambul, bom-bim,« je zvenelo skozi noč, in včasih je zadonelo, kakor bi udarilo plat zvonna. Tedaj pa je hite župnik ter kličejo od daleč:

»Kaj pa počenjate, Ambrož? — Saj je šele eno ponoči!«

»Kaj se vam sanja!« odgovori cerkvenik jezno. »Cerkvenik sem in bom že vedel, kako zgodaj zvonim!«

»Moja ura kaže točno eno!« zatrđe župnik.

»Vašo čebulo vrzite čez streho,« zarenči Ambrož. »Jaz sem, kakor cerkevna ura, in ta gre vedno prav; da razumete, gospod župnik.«

»Saj ni nobenega človeka v cerkvi.«

»Pri nevesti je bila včeraj gostija in tam so popivali kakor gobe, danes pa se ne spravi pokonci ta pijana druhal.«

Župnik in cerkvenik stopita na cesto. V bližini se čueta dva strela. Pri prvi hiši se odpre okno in moški glas se čuje: »Za božjo voljo, kaj pa je? Kaj so Turki v deželi, ali kaj?«

In župnik opominjajo cerkvenika vnovič: »Ambrož, Ambrož, kaj ste storili!«

Hipoma se začuje iz doline vasj zamolkel glas trobente. Bila je požarna bramba.

Načelnik požarne brambe je slišal zvonjenje in je menil, da je izbruhnil požar. Takoj je ukazal trobiti ogenj. — Zdaj so vreli kupoma prestrašeni ljudje na cesto. Nevesta je prihitela z razmršenimi lasmi in v delavniški obleki in je vpila nad cerkvenikom:

»Ti Jurček . . . saj je šele eno, tukaj poglej na uro!«

»Kaj je? . . . Kje gori? . . . Kaj se je pripetilo . . . nesreča! . . . ogenj! . . . Bog varuj!« vpijejo ljudje vsevprek.

Ambrož zleze na pokopališki zid in kriči z debelim glasom:

»Poroka! Šest je ura! — — Porooka! — — Porooka!«

Konečno se prikaže se tudi Barbka, huda Ambroževa žena. S težavo se prerie do župnika in vpraša:

»Za božjo voljo, kaj pa je, gospod župnik?«

»Ambrož je zvonil k poroki. On trdi na vse kriplje, da je ura šest.«

Zdaj jo ubere Barbka proti svojemu možu.

»Ti štor pijani! Pol noči si razgrajal v krčmi in izgubil uro. Zdaj na spraviš vso vas pokonci . . . le pridi mi doli, jaz ti pokažem!«

Cerkvenik ostane tam, kjer je bil, — na zidu in odvrne čisto pohlevno:

»Ne, Barbka, uro sem že . . . glej, zdaj kaže ravno četrť čez šest . . . navita je tudi . . . Ob devetih sem jo navil, dobro vem.«

»Ti se napiješ kakor krava in ne veš ničesar več,« ropota Barbka.

»Pa moja ura se vendar ni sama zavrtele nazaj ali naprej,« se izgovarja cerkvenik.

»Najbrž si ga že tedaj, ko si navijal, imel bogve koliko pod kapo, pa nisi vtaknil ključa v pravo luknjico.«

Z vseh strani prihaja trušč in hrum.

Požarna bramba se prikaže na cesti.

»Kje gori?« vprašujejo se ljudje.

»Ambrožev nos gori,« kriči razjarjena Barbka. »Le tia v tisto rdečo kumaro mu brizgajte, da bo imel dovolj.«

Župnik zapovedó ljudem, naj molčé, in nato reko glasno:

»Ljudje, le mirni bodite in pojte domov. Nobene nesreče ni. Cerkvenika je zmotila ura.«

»Ne, ne zmotila,« kriči zopet cerkvenik od zgoraj navzdol. »Ljudje, ura je šest . . . precel bo dan . . . jaz sem cerkvenik . . .« Tedaj ga pa potegne Barbka z zidu in mu zamaši usta. Ljudje rentaçijo nad cerkvenikom in mnogi se smejejo; trobentaçi zatrobijo veseli »marš« in odidejo, ljudje pa za njimi. V zadnji vrsti stopa Barbka in obdeluje svojega moža; kakor orožnik svojega jetnika, kadar ga pelje v zapor . . .

Razgled po domovini.

Stolni dekan Andrej Zamejic je umrl, kakor smo poročali na kratko v zadnjem »Domoljubu« ob polu 3. zjutraj novega leta dan. Pokojni g. zlatomašnik se je rodil v Horjulu 20. novembra 1. 1824, bil je torej star 82 let. V mašnika je bil posvečen 1. 1848. Eno leto je bil grajski duhovnik in vzgojitelj pri baronu Lichtenbergu v Praprečah, na kar je bil leta 1850 imenovan za kateheta na dekliški šoli pri uršulinkah. V tej svoji službi je ostal pokojnik le dve leti, ker je 1. 1852 postal katehet na tukajšnji normalki in učitelj katehetike v bogoslovju. Leta 1867 je postal profesor pastirstva in pedagogike na tukajšnjem bogoslovnem učilišču, ter je to službo opravljal do leta 1881. Meseca junija 1880 je postal stolni kanonik, leta 1899 pa je bil imenovan dekanom katedralnega kapiteljna. Pokojni gospod stolni dekan zavzema častno mesto v slovenski književnosti. Saj se je za slovenščino vnel že

doma, kjer je bil takrat duhovni pastir v rli Fr. Veriti. V bogoslovju mu je bil profesor Fr. Metelko, čigar nauke si je prilastil popolnoma; kot ud slovanske knjižnice bogoslovske je poleg slovenskih, kranjskih (Metelko, Baraga), štaj. (Kremlj, Volkmar) pisateljev zvesto prebiral slovnice ilirske, pesni St. Vrazove, letopise Jordanove itd. Zgodaj dobimo pokojnega Zamejica med slovenskimi piastelji. Ni mu bilo mogoče, da bi se kot pisatelj posvetil izključno le samo eni stroki, treba je bilo, da deluje vsestransko in tako je že leta 1850 izšlo prvo njegovo delo: Nove kuharske bukve. Kmalu potem pa je v družbi s pokojnim L. Jeranom izdal molitvenike: »Jezusa in Marije dvoje najsvetejših Src«; »Lilija v Božjem vrtu« in »Stežica v nebesa«. Skupno sta izdajala leta 1852 in 1853 tudi »Danico«, vendar jo je moral za časa odsotnosti Jeranove v letih 1853 in 1854 urejevati sam. Proti koncu 1856 je Zame-

jic odstopil od uredništva, in sicer zavoljo bolehnosti po nasvetu zdravnikom, kakor naznanja Jeran v »Danici«. Med sodelovalci, ki so predstavljali sveto pismo, nahajamo tudi Andreja Zamejica, ki je poslovenil dve knjigi Makabejcev, evangelija sv. Marka in sv. Lukeža ter liste sv. Jakoba in sv. Juda. Umevno je samoobsebi, da je pokojnik kot katehet in profesor pastirstva pisal tudi o tej stroki, in tako imamo od njega »Kratki katekizem v vprašanjih in odgovorih«, »Veliki katekizem«. »Napeljevanje k spovedi« i. dr. ter je sodeloval pri izdajanju »Cerkvenega govornika«. S posebnim veseljem in vnemo pa je pokojni posvetil svoje moči »Dejanju sv. Detinstva«. Sam je napisal »Nauk o sv. Detinstvu« in urejeval in spisoval misijonska poročila »Dejanju sv. Detinstva«, in sicer od petega zvezka dalje do današnjih dni ter je rokopis XXVII. zvezka za leto 1907 še v tiskarni. S pokojnim Zameji-

cem je legel v grob mož zavzet in navdušen za vse dobro in blago, mož, ki je imel odprto srce in odprte roke za reveža, bil je podpor-nik dobrodelnih društev, bil je v resnici oče ubogih in potrebnih in prepričani smo, da so dela njegova šla za njim. . . . Pogreb rajnika se je vršil v četrtek 2. t. m. ob veliki udeležbi občinstva. Pokopal ga je gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič ob udeležbi celega stolnega kapitelja ljubljanskega, novomeškega prošta dr. Elberta, zatiškega opata Gerarda in mnogo duhovnov z dežele. Zastopani so bili pri pogrebu razni uradi po načelnikih. Naj počiva v miru blagi gospod, ki je toliko do-brega storil zlasti revežem, ki ga bodo težko pozabili.

Osebnosti. Gospod stolni kanonik Jos. Šiška je imenovan arhidijakonom za Notranj-sko. — Kanonično vmeščen je bil na župnijo Sorica gospod Jurij Karlin. — Za župnijo Krka je prezentiran gospod Fr. Pešec, župnik na Robu. — Premeščen je gospod P. Kosobud, O. P., iz Podzemlja v Ormož. — Gospod Hugo Lengsfeld je nastavljen kot vojaški kurat v Gradcu. Gospod Ignacij Žust, kaplan v Sto-pičah je nastavljen za kaplana v Horjulu.

Novoletna voščila presvitemu knezoškofu ljubljanskemu je starega leta dan v imenu du-hovščine v lepih besedah izrazil milostni gos-pod stolni prošt J. Sajovic. — Presvitli se je zahvalil za iskrene čestitke, povdarjal se, da čaka cerkev in duhovščino še mnogo truda in naporov, omenjal je, kako ga veseli živahno cerkveno življenje v škofiji, ki se v cerkvi in izven cerkve tako lepo razvija in oprt na ve-sele dogodke je izrazil najboljše nade za novo leto, o katerem želi, da bi bilo blagonosno in srečno vsej duhovščini in vsem vernikom v škofiji.

Liberalna obstrukcija v Škofji Loki. K volitvi župana v Stari Loki je prišlo 26 odborni-kov. 8 liberalnih odbornikov je pred volitvijo odšlo, zato se volitev ni mogla vršiti. Prisodilo se je vsakemu 30 kron globe. Liberalni odborni-ki se bodo kmalu naveličali nagajati, ker vselej se jim bo naložila večja vsota, ki jo bodo morali plačati na korist ubožni blagajni.

Ljubljanski liberalci hočejo ustanoviti svo-bodomiselno združeno zvezo v Ljubljani. Pos-lali so raznim združenjem tozadevni oklic. Malo prepozno so se spomnili liberalni gos-podje tega dela. No, privoščimo jim to veselje! Naše združništvo gré svojo pot dalje in dan-es moremo z zadovoljstvom izjaviti, da šteje naša »Združna zveza« v Ljubljani že veliko število 347 združenj.

Stari in mladi liberalci so si v laseh. Mladi so imeli nedavno shod v Ljubljani. Tu so skle-nili, da ustanove novo stranko. Svoj list že imajo, tiska se v Kamniku in imenuje se »Naš List.« Seveda je tudi ta list pisan v brezver-skem duhu, zato bo tudi nova stranka popol-noma protiverska. Dočim je med starimi libe-ralci še nekaj takih, ki spolnjujejo verske dolž-nosti, jih med mladimi nič ne najdemo. Javno in očitno se ponašajo s svojim brezverstvom. Ti mladi liberalci, katerim pripadajo po večini sodnijski uradniki, mladi zdravniki, so dobili na svojo stran tudi nekaj mož z dežele, ki so se zadnji čas ob raznih volitvah izdajali za ne-odvisne kmete, a so bili pristni liberalci po svojem mišljenju in delovanju. Ker pa pri sta-rih liberalcih niso mogli kvišku, zato so sedaj prestopili k mladim. Taka moža sta n. pr. mladi Pakiž v Sodražici, loškopotoški Rus in še nekaj takih. Ze pri prihodnjih volitvah ho-čejo mladiči poskusiti svojo srečo. Začeli so že mešetariti po deželi. Bivši zdravnik norišnice na Studencu dr. Robida se je vozil z ribniškimi županom dr. Sifferjem, ki hoče biti na stara leta pomlajen liberalci, po okolici ribniški in snubil za novo stranko. Mislimo, da pri naših katoliških slovenskih možeh ne bosta nič opra-

vila. Mi smatramo naše vrle može in mlade-niče po ribniški dolini za premoder, da bi se vsedli na limanice mladim liberalcem, ki imajo ravno tako sovrašтво do vere in Cerkve in ravno tako malo smisla za kmečke in delavske koristi kakor stari liberalci. Nič pa nimamo proti temu, ako priženejo dosedanje liberalne trgovce in gostilničarje v svoj tabor.

Poselsko društvo sv. Marte v Ljubljani je dalo v pretečenem letu varnega zavetja 950. brezposelnim služkinjam. Gotovo lepo število. Bile so v zavodu služkinje iz vseh slovenskih krajev. Ker ima društvo na hiši še mnogo dolga, zato prosí naše denarne zavode, posojilnice in slavna županstva, naj bi se pri računskih zaključkih spomnila našega dobrodel-nega zavoda s kakim darom. Tudi najmanjše bode društvo hvaležno sprejelo.

Premilostni gospod knezoškof ljubljanski je imel starega leta večer pridigo v stolnici. V četrtek je pokopal mil. g. stolnega dekana Andreja Zamejaka. V petek zjutraj je posvetil v svoji kapelici v mašnika dijakona č. g. Jan-zeza Kogovšek, prefekta v zavodih sv. Stani-slava v St. Vidu. Imenovani gospod bo daro-val novo mašo prihodnjo nedeljo v svoji rojstni vasi v St. Vidu nad Ljubljano.

Posnemanja vredno. Hrvaški katoliški vi-sokošolci so izdali posebne liste po deželi, v katerih pozivajo Hrvate, naj ob novem letu vrnejo liberalne liste in naj naroče edinole katoliške časopise. Hvalevreden je ta poziv katoliške mladine. Sledimo tudi mi temu klicu! Iz vsake slovenske hiše naj se prežene stru-peno liberalno časopisje, naroči naj se saj eden katoliški list. Stavimo sedaj začetkom leta v tem oziru sveto dolžnost.

Mladičiči na delo za naš list. Agitirajte zanj, dobivajte mu novih naročnikov. Skrbite, da se bo naš list bral v vsaki slovenski hiši. Ravnajmo se po modrem nasvetu, ki ga je v zadnjem »Domoljubu« priobčil neki dopisnik iz šmarske okolice. Glasi se: »Kam deneš »Do-moljub«, ko ga prebereš?« — to vprašanje ve-lja vseina našim bralcem. Ako si tako stis-njen, da si ga doslej rajši dejal na policu med prah, tedaj se v novem letu poboljšaj in oddaj ga sosedovim ali žlahti. Vedeti moraš, da je v naših časih razširjanje dobrih časopisov — apostolsko delo. — Nobena župnija bi ne smela imeti letos manj naročnikov nego lani, število se mora zdatno pomnožiti. Ljudstvo mora biti o vsem gibanju poučeno, to bo pa mogoče edino le po branju dobrega, katoliškega lista. Letos se bodo vršile volitve za državni zbor prvič po novi volivni reformi. »Domoljub« bode prinašal natančna poročila o volivnem gibanju, o izidu volitev v raznih krajih. Na Francoskem se vrši kruto prega-njanje Cerkve. Tudi o tem mora biti ljudstvo poučeno. Saj imajo naši liberalci iste namene kot francoski framasoni. Treba je, da zasledu-jemo njih cilje in jih razkrinkamo o pravem času. To pa zopet more storiti le v katoliškem duhu pisan časopis kakršen je »Domoljub«. Zato še enkrat: Na delo za naš list!

Smrt slovenske usmiljenke v Dalmaciji. V Splitu je umrla usmiljenka sestra Kunigunda Strniša, stara 35 let, rodom iz Sv. Križa na Kranjskem.

Železniško pravovarstvo in podporno društvo prometne zveze Južne železnice v Ljubljani priredi predpustno veselico v s-boto, 12. t. m. v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Začetek je ob 7. uri. K obilni ude-ležbi vabi odbor.

Kdor išče ta najde. Vzajemna zavarovalnica objavila je svojo bilanco za leto 1905 in našel se je pisar, ki je v »Slovenskem Na-rodu« pokazal s kritiko o bilanci, da ima pač veliko slabe volje, a malo pojma o zavaroval-nih zadevah. Odgovor v »Slovincu« je odprl poklicanim oči, tako, da je načelnik Feniksov

v Ljubljani, to je gospod Prosenec, z lastnim podpisom izjavil v »Narodu«, da on prvega spisa ni zakrivil. S tem bi bila zadeva končana. A našel se je zopet človek, ki je pustil ponatisniti oni prvi članek iz »Naroda« in ker se je to zgodilo brez vednosti v to poklicane oblasti, se je moral dotični faktor zagovarjati pred kazenskim sodiščem, ker ni hotel imeno-vati povzročitelja tega odtisa. Raztresenega je bilo pa veliko odtisa po deželi in glej, našla se je zaloga in ta je v pisarni zavarovalnice Feniksa v Ljubljani. Kdor išče ta najde!

Nezgodna na Južnem kolodvoru v Ljubljani. Osojni vlak številka 30, ki prihaja o polnoči z Dunaja, je bil pred tednom iz pro-metnih ozirov nekaj minut pridržan pri dis-tančni ploči pred postajo. Ko mu je bila pot zopet odprta, se vlak ni mogel več premakniti, ker so primrznila kolesa k tiru. Na pomoč sta mu šli iz postaje rezervni lokomotivi. Zakri-vila je gosta megla, da sta zadela stroja na vlak s tako močjo, da je bilo lahko poškodo-vanih devet potnikov pa trije uslužbenci. Naj-bolj sta ranjena železničarja pripenjač Karol Pott, katerega je reševalno društvo prepeljalo za rešilnim vozom v bolnico in Aleksander Fiker, katerega so prepeljali domov v Šiško. Na vlaku in vozeu ni nikake škode, in tudi glede prometa ni bilo nikajših ovir.

g Občine gorenjske doline so vložile na železniško ministrstvo prošnjo, naj še v bodoče ostaneta na progi Ljubljana-Trbiž vlaka številka 1720 in 1721. Prošnja je uslišana in vlaka bodeta vozila kakor do sedaj. Št. 1720 odhaja ob 10. uri 23 minut zvečer iz Ljubljane in prihaja na Trbiž ob 1 uri 51 minut zjutraj. Številka 1721 pa vozi s Trbiža ob 4. uri 10 minut zjutraj ter pride v Ljubljano ob 7. uri 9 minut zjutraj. Dolinci izrekajo iskreno zahvalo gos-podu državnemu poslancu Jos. Pogačniku za njegovo tozadevno posredovanje. Gospod poslanec je šel z rateškim županom gospodom Iv. Jalenom osebno k ravnateljstvu državnih železnic v Trst ter dosegel, da dotična vlaka še ostaneta.

Umrl je preteklo soboto v Pliberku na Ko-roškem vrli rodoljub dekan Simon Bauer na-gie smrti. Pokopali so ga v ponedeljek 7. t. m. Naj v miru počiva ta za slovensko koroško ljudstvo velezaslужni mož.

Zavod sv. Stanislava v St. Vidu. V za-vodu je letos 123 gojencev, med temi 57 novih V pripravljalnem razredu jih je 23; v prvem gimnazijskem 53, v drugem 47. Med njimi je 51 Gorenjcev, 34 Dolenjcev, 34 Notranjcev, 2 iz Ljubljane, 1 iz Istre, 1 iz Štajerske.

Na Triglav sta hotela prilezti o Božiču dva hribolazca. Prišla sta samo do Kredarice, naprej nista mogla vsled prevelikega snega.

Duhovniške vesti iz tržaške škofije. Du-hovna svetovavca sta postala gospod Jakob Si'a, katehet v Trstu in ravnatelj vpokojeni duhovnik gospod Mihael Fleischer. — Zlato mašo je pel na sveti dan gospod kanonik in dekan v Trstu Karol Fabris.

Listnica uredništva: Dopisniku iz B. od-govarjamo, da ne kaže pošiljati dopisov v od-prtih pismih in brez znamke. — Cenjene dopis-nike prosimo potrpljenja. Vse pride na vrsto!

Cene čokolade so avstrijsko - ogrske to-varne čokolade zvišale za 40 vin. pri kilo-gramu.

d Pet volov je izgubil pred tednom dolenjski tovorni vlak, ko je vozil v Ljubljano. V predoru pri Sv. Križu pri Šmarju so se odprla vrata, kjer je bila govedina, nakar sta skočila iz voza dva vola, katera je vlak povozil. Poz-neje je skočil iz voza tretji, katerega je vlak tako poškodoval, da so ga morali oddati takoj mesarju, da ga je ubil. Potem sta skočila iz voza še dva vola, izmed katerih so enega do-bili, za drugega se pa še ne ve, kje da je.

g **Za Bohinjce.** Kmetijsko ministrstvo je posredovanjem gospoda poslanca Povšeta dovolilo 600 kron za vsakoletno državno premovanje na Bistrici za občini v Bohinju v prosep konjereje. Preteklo soboto je deputacija iz Bohinjske Bistrice izročila gospodu poslancu Povšetu kot častnemu občanu krasno diplomu častnega občanstva.

d **Občinske volitve v Turjaku** je vlada potrdila. Liberalci so s svojim zadnjim poizkusom sijajno pogoreli. V občinskem odboru ni nobenega liberalca. Tako so Turjačani pokazali svojo politično razsodnost.

Vojaški oblasti so oddali beguna 17. pešpolka Edvarda Svolšaka iz Stare Loke, kateri je nedavno pobegnil od svojega polka. Prijeli so ga v Celovcu.

Božična drevesca. Piše nam posestnik: Vsako leto pred Božičem pošiljajo mnogo mladih smrek s Kranjskega na Primorsko, osobito v Trst. Umen posestnik ne proda takih drevesc, ki so lepo ravna in rastejo navadno bolj na samem in na dobri zemlji; ako se tako drevesce poseka, nastane ondi goličava. Zato pa je tudi skoro verjetno, da je večina teh drevesc ukradena. Prav bi bilo, da se vrše tozadnja poizvedovanja.

Novo društvo. Deželna vlada je potrdila pravila novemu društvu »Podporno društvo gozdnih delavcev za Dražgoše in okolico.«

Najdena je neka vsota denarja. Kdor jo je izgubil naj se oglasi v upravnistvu »Domoljuba«. Pove naj: kdaj, koliko, kje, kakšen denar v kakšni listnici, oziroma denarnici je bil shranjen. Kdor se oglasi s svojim podpisom mu bode denar poslan po odbitku postavne najdenine.

Z ljubljanskega barja ni nikoli nič slišati. Seveda pri nas živimo še bolj po starem, čeprav smo tako blizu Ljubljane, ki je polna novotarji. Manjka nam izobraževalnega, bralnega društva ter Marijine družbe. Ker smo brez teh, je takoj vidno, da smo na zabavo in izobrazbo slabo preskrbljeni. Ob nedeljah se dolgočasijo fantje po gostilnah, moške vasujejo, nekatera dekleta pa hodijo po leti v Ljubljano. Dobro da je samo par tacih, nekaj se jih je vpisalo letos v Marijino družbo v Ljubljani ter upam, da jih ne bom prehalila, če povem, da hodijo vestno k mesečnim shodom. Pač žalostno in dolgočasno je na Barju, ker se naš učitelj Črnogaj spodtika nad vsako pobožnostjo. Že stara, a lepa krščanska navada, je na sveto noč vedno svetiti, hoditi k polnočnici, a vse to se zdj niemu neumno, tudi baje pripoveduje otrokom v šoli, da se ne ve, jeli krščanska ali pa katera druga vera prava. Če je pa on še tako neveden, da ne ve kaj je prav, mu svetujem, naj pusti naše »neumnosti« pri miru ter sam pametneje dela, ker s takim čenčanjem ne bo iztrgal nam barjanom krščanskega mišljenja, čeprav smo nevedni, a smo dovolj krščanski. Želim mu v novem letu pravega spoznanja. Pa brez zamere. — Mlada barijanka.

Gorenjske novice.

Bohinjske novice.

g **Tri nagle smrti.** Na Silvestrov dan je naglo umrl Matevž Zvan — Šuštarjev stric. Zjutraj ko je dan zvonilo je še klical domače, da bi molitvo pel. Kmalu nato je začel grgati — čez par hipov je bil mrtev. — Na Novega leta dan pa je umrl znani Dempljar — Janez Sodja iz Češnjice. Ko je šel od prve maše mu je začelo slabeti. Domov prišedši je umrl. Star je bil 59 let. V nedeljo 30. decembra p. leta je bil pri spovedi in obhajilu. — Isti dan so dobili uirtvo na Krasci Podjeljem staro Peterlinovo

mater. Ostala je doma in med tem ko so šli drugi k službi božji, doma kuhala južno — legla na klop pri peči in umrla. Ko so domači prišli domov so še mislili da je le zaspala in je niso hoteli buditi. Šele čez nekaj časa so uvideli — žalostno pomoto.

g **Slabo pot in cesto** imamo zadnje dni iz Srednje vasi v Češnjico. Voda stoji na nekaterih mestih skoro pol čevlja visoko. Zakaj je-li nastavljen poseben cestar?

g **Na korajžo s dregelci** (pipci) so se zadnjič enkrat stegli v gostilni na Zalostni gori blizu Jereke. Precej krvi se je potočilo — v žganjarski razburjenosti. Sedaj pa pota in stroški v Radovljico in najbrž celo v Ljubljano. To dela — žganje!

Iz kranjskega okraja.

g **V Šmartnem pri Kranju** je imelo ondoto izobraževalno društvo na Sv. Štefana dan društveno veselico. Nastopili so društveni tamburaši, ki so pokazali, da se z vztrajnostjo marsikaj doseže. Udarjali so med drugimi tudi dve božični: »Sveta noč« in »Glej zvezdice božje«. Prav postavil pa se je društveni moški zbor, ki je zapel: »Bratje v kolo«, »Glas domovinski«, »Slavjansko« in »Bože živi«. Nazadnje pa je bila igra »Vaški skupuh«. Vsi igralci so prav dobro umeli svoje vloge.

g **V nedeljo priredi izobraževalno društvo v Šmartnem Gregorčičevo veselico.** Na sporedu so deklamacije, petje moškega in mešanega zbora. Dekliški oddelek društva nastopi prvič z igro: »Sv. Cita«.

g **Deželna cesta iz Krana do Škofje Loke** potrebuje jeroba, ker se cestni odbor za njo nič ne briga. Padlo je veliko snega, pa da bi ga preorali na deželni cesti, jim še v glavo ne pride. Vidi se, da se je odbor že postaral.

g **Iz mavčiške župnije.** Dragi »Domoljub«, tudi pri nas imaš precej naročnikov in bravcev, toda kaj ti hočem danes poročati. Naša fara sicer ni najmanjša, je pa skoro najbolj zaspana, kar se tiče društev in zadržnega življenja. Kajti pri nas nimamo še prav nobenega društva, medtem ko drugod pridno snujejo razna izobraževalna, bralna in druga društva. Ali bi ne bilo tudi pri nas mogoče katerega ustanoviti? Može in fantie, v slogi je moč. Pogum, kje si? — V cerkvi so položili nov lesen tlak za zimski čas, da ne bode treba prezebati ljudem na kamenitem tlaku. Župljani, bodite hvaležni g. župniku, ki so ga vam oskrbeli. — V Prašah so pa preteklo leto položili po vsej cerkvi nove lepe plošče. Pred par leti so napravili nova vrata in lopo pred cerkvi. Vse to je stalo okrog 1.800 kron. Čast za to vrlim ključarjem podružne cerkve sv. Magdalene.

g **Log nad Škofjo Loko.** Lično kapelico v čast Mariji, Kraljici smo napravili nedavno. Lahko trdimo, da ni enake po celi naši poljanski dolini. Razume se samo ob sebi, da tako delo veliko truda in stroškov stane, namreč 1.500 kron. Zahvaljujemo se prečastiti duhovščini, zlasti mestnemu župniku Šinkovcu, ki je prišel blagoslovit kapelico in nam prav lep govor napravil. Marijina družba, pevci iz Škofje Loke in mnogo občinstva od vseh strani se je zbralo okoli kapelice. Vsa čast tesarskemu, mizarskemu, kamnoseškemu in podbarskemu mojstru, posebno pa še zidarskemu za njih trud in požrtvovalnost. Bog plačaj vsem!

g **Iz Smlednika.** Poročali smo zadnjič v »Domoljubu«, da še nimamo nobenega društva. To nekaterim ni bilo povšeči. Rekli so in godrnjali, da dopisnik laže, češ, saj imamo posojilnico. Hvala Bogu, imamo jo res, imamo tudi Marijino družbo. Posojilnica se je osnovala pred par leti in prav lepo napreduje. Toda mladeniči, moške, to še ni dovolj! Prepotrebno bi bilo pri nas tudi izobraževalno društvo. Le

pogum, tovariši, podajmo si roke in združimo se. V slogi je moč. Res je, da nimamo pripravnega prostora kakor v nekaterih krajih, a počasi se bo dalo vse napraviti. Najprej je treba izobraževalnega društva, drugo bo vse prišlo. Mlademči pogum, naše geslo bodi: Vsi za enega, eden za vse.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g **S Trstenika.** Lepi Pušavnikov gozd za cerkvijo v Tenetišah je kupil tržiški tovarnar Molina za okroglo 25.000 K. Gozdarji že sekajo. Ta gozd je bil nekaj last tenetiške cerkve, prodan je bil za 400 gld. — Pravijo, da bo spravljal Molina les v Tržič z avtomobilom. Nekoliko dvomimo, pa če bi bilo res — čemu bo potem tržiška železnica? Letos imajo lovci posebno dobro letino. Od raznih strani poročajo od volkov, medvedov itd. Pa tudi veliko preddvorsko, 718.000 oralov obsežno lovišče ni kar si bodi, boste lahko verjeli, saj se pa-sejo črede gamsov po naših gorskih pečinah. Letos je pa še prišlo nekaj spremembe. Gosp. grajščaku Gilbertu Fuchsu v Kokri je ušlo iz ograjenega prostora šest jelenov ter so prišli na sprehod doli bolj v nižavo. Zadnji čas pa so napravili celo lov — na dva divja prešiča. Lovci še niso klobas delali; če bo kaj, znate dobiti — kolone.

g **Iz Ihana.** — **Naklada na žganje.** Pri nas hočemo razširiti šolo in že sedaj plačujemo v ta namen višje občinske doklade. Svetovali pa bi občinskemu odboru, naj bi sklenil občinsko naklado na opojne pijače, posebno na žganje. To bi bil prostovoljen davek. Plačal bi ga le tisti, ki bi užival opojne pijače. Občina pa bi le imela gotov dohodek v pokritje stroškov za šolo. Ugovarja se seveda, da gospodarji tudi za dom potrebujejo žganje za delavce. To je res, ali če se sklene naklada na žganje, bodo pa druge naklade nižje; sicer pa pride naklada občini na korist.

g **Iz Železnikov.** Umrl je najstarejši mož v fari 90-letni Jožef Polak (po domače Sedlarjev) zadela ga je kap. Bil je izmed onih redkih mož, ki v življenju niso poznali boleznj. Do zadnjega je trdo delal. Še letos je svoje travnike eno uro strmo v hribu sam pokosil in (čemu se se vsi čudili) je seno znosil sam na hrbtu domov v centu težkih butarah (90). Mož je pač vedno zmerno živel; odkar se je oženil, ni videl gostilne od znotraj. Bral je veliko do zadnjega, bil je zvest »Domoljubovec« in pri volitvah vedno odločno katoliški. Bodi mu lahka zemljica! — Snega imamo dovolj, zadnji jug in dež sta ga sicer zelo spravila, a dobili smo koj novega. Hudi nevarni plazovi so večkrat zasuli cesto med zgornjimi in spodnjimi Železniki, seveda županstvo vrlo skrbi, da promet ni oviran. Trije kralji so nam prinesli zopet oster mraz, ki je ta čas navaden.

g **Iz Blagovice** (kamniški okraj). Dne 16. decembra p. l. je šla žena Marija Pestotnik v cerkev k sv. maši. Takoj po evangeliju pade v nezavest. Trije moške so jo nesli v bližnjo gostilno, ker se ji ni nič zboljšalo, je šel eden nazaj v cerkev to povedat gospodu župniku. Gosp. župnik so ji podelili sveto olje in dali paprževe blagoslov. Precej po sv. maši je umrla. Omenim tudi, da je bila en teden poprej pri spovedi in sv. obhajilu. Zapuščca moža, dve hčeri in štiri sinove. Najmlajši streže pri sv. maši in dva sta pa v daljni Ameriki. Pokojna je bila blaga žena in je že delj časa čutila bolezen, ki jo je pa voljno prenašala. Naj v miru počiva. — To je že drugi slučaj v teku enega meseca. 10. novembra opoldan je gnal Franc Krašovec krave na pašo in majhno dekletce je šlo z njim. Med potom pade oče na tla. Otrok gre klicat mater in ko pride mati, je bil že njen mož mrtev. — Upamo, da bo tekoče leto vselejše.

g Iz St. Vida nad Ljubljano. Prvi nastop telovadnega odseka »Blaž-Potočnikove čitalnice« v St. Vidu, na Novega leta popoldne nas je iznenadil. Fantje so pokazali, da se izobražujejo in da res delajo. To nam je pričala deklamacija, posebno pa zabavno, a obenem poučno predavanje I. Kermeca. Preprost kmetiški fant nam je povedal o lesu toliko zanimivega, da bomo imeli to prekoristno stvar božjo gotovo še v večjih čišlih. — Prav pomumno so nastopili tudi igralci. »Krčmar pri zvitem rogu« gotovo ne bo več odpiral gostilne med božjo službo, ker je videl, da ima takrat samo izgubo, ker ga vedno pride kak slepar ogoljufat. Komični prizor »Kmet in fotograf« je povzročil toliko smeha, da ga morda celo leto ne bomo toliko več užili. G. Štefan Erman je kmeta izvrstno pogodil. Izreden talent ima za komične vloge. Naj le čvrsto delajo naši fantje v tej smeri naprej, ne bo jim nikoli žal!

g Iz Gorij pri Bledu se nam poroča: V ponedeljek, dne 31. decembra 1906 pogorela je v Zgornji Radovni pri Konavcu hiša; kako je nastal požar, se ne vé, najbrž je pregorelo tramovje pri dimniku. Zgorelo je vse žito in tudi obleka. Hlev rešil je debeli sneg, ki pokriva naše ravni. — V nedeljo, dne 30. decembra priredila je deklška podružnica bralnega društva svojo božično predstavo »Prokletstvo in rešenje«, božična igra s petjem in spremljevanjem. Predstavljalke rešile so svoje vloge izborno, navzlic strahu, ki so ga prestale začetkom igre vsled nepričakovanega izgreda. — Naša deklška podružnica splošno prav dobro napreduje in šteje že okoli 50 članic, ki pridno obiskujejo bralno sobo in se marljivo poslužujejo časopisov, ki so razven liberalnih vsi zastopani in pa društvene knjižnice, ki šteje približno 400 komadov. — Bralno društvo sklenilo je, da prevzame kolportažo. Ta bi se raztezala na ves blejski kot in ob enem imela svojo podružnico na Jesenicah, da se tako zabrani slabi vpliv nasprotnega časopisja in nemoralnih judovskih romanov in povesti. Truda bo začetkoma gotovo precej, toda ne vstrašimo se ga, ker nas namen podpira. Pri nas splošno kaj radi bero in »Domoljuba«, ki ima okoli 150 naročnikov, komaj čakajo. Nekdo ga je imenoval »kmečki evangelij«. Bog daj, da bi bil. Marsikdo je že rekel: Saj bi ga pustil, pa mi je potem tako dolgčas po njem, si raje pri pijači pritrgam, da ga le imam. Le tako naprej! — G. svetnik Ažman se po boleznih veliko bolje počuti in v največjo lahkoto zopet opravlja svoje dolžnosti. Bog ga še dolgo ohrani v duševni in socialni prospeh Gorjancev! — Naša mlekarina dobro napreduje in izdeluje izborno surovo maslo. Že sedaj čutijo ljudje njen blagoslov. Seveda nekaj jih je vedno povsodi, ki nasprotujejo vsaki novi, če tudi koristni stvari, toda sčasoma bodo tudi ti sprevideli, da nimajo prav. — Na blejskem kolodvoru nastavljen je za magacinerja človek, ki ne razume niti najmanjše besedice našega jezika. Tako se je zgodilo, da je napačno razumel oddajatelja, napačno izpolnil dotične listine in zato se je blago izgubilo. Naša mlekarina ima zato okoli 1000 kron škode, za katero bodo tožili železniško upravo. To je sad Derschattovega ministrovanja. Naši poslanci naj odločno zahtevajo, da se nastavljajo na naših postajah le domačini.

Dolenjske novice.

Iz Mirne in okolice.

d Sneg in mraz. Na Mirni in v okolici je padlo od Božiča do novega leta 63 cm na debelo snega. To je ravno dva čevlja stare

mere. Ob enem je pritisnil hud mraz, ki je dosegel na starega leta dan 22 stopinj C. Novo leto pa nam je prineslo za dar tudi toplo vreme. Mraz se je skrčil prvi dan na 3 stopinje, drugi in tretji dan pa je bilo že 10 stopinj gor-kote. Sneg se kar topi in izginja. Nastopa pa voda, ki je narastla tako velika, kakor je Mirni že 25 let ne pomnijo. Mirna je sicer regulirana, pa sedaj se pozna, da je regulacija nezadostna in da koristi le travnikom grofa Barbota, Mirnski prebivalci pa morajo še vedno na peč bežati, kadar Mirna naraste in njeni valčki radovedno pokukajo v hiše, kakor bi se prišli gret. Na Delcih so imeli 4. t. m. v hiši vode do kolena in niti kuhati niso mogli. Zato jim je usmiljeni Samarijan prinesel na konju jedi. Potrebno bi bilo, da se regulacija Mirne potegne še za kakah 300 m dalje skozi vas Mirno. Potem bi bila popolna.

d Katoliško izobraževalno društvo je imelo svoj občni zbor v nedeljo, dne 6. t. m. ob 3. popoldne v društvenih prostorih. Poročilo sledi prihodnjic. Sklenilo se je prirediti dne 27. t. m. društveno veselico v prostorih g. Bulca. Igrala se bode enodejanska šaloigra »Krčmar pri zvitem rogu«. Drugi vsopred se bo še določil.

d »Kmetška stranka« se je začela imenovati na Mirni strančica, ki lovi liberalnega mačka za rep. Kadar žuljava roka te strančice semintje doseže konec repa, maček prav grdo zamijavka. To mijavkanje, kojega se strančica sama sramuje, pa razvpije »Slovenski Narod« po celi deželi. Nočejo pa nikakor priznati, da provzročijo sami to mijavkanje s svojo okorno, neusmiljeno roko. Sicer to niso literalci v pravem pomenu, Bog varuj, niti njih v general ni kaj tacega. Zakaj se neki boje očitno pokazati svojo barvo? Ta svobodomiselná strančica je naročena tudi na »Slovenski Narod«. Pa tudi tega se vsakdo brani. Menda ga ne plačuje eden za vse? Kako pa ta »kmetška stranka« deluje za kmeta, o tem bomo pa še govorili in sicer na glas, da se bo slišalo v sleherni slovensko vas, ker se znabiti po tem zgledu še kje druge ustanovi kaka laži-kmetška stranka, ki bi rada ugonobila kmeta. Potem bo malo več pogrebcev — pri pogrebu »liberalne« in ne kmetške stranke.

d Železnica Trebnje-Št. Janž dela preglavico vsem. Družba št. janskih premogovnikov bi rada imela najkrajšo črto — a ljudje bi radi imeli vsak pred svojo hišo kolodvor. Naj reče kdo kar hoče, resnica pa je le, če si stara baba zob zlomi, — ga nima več — saj pravega ne — ampak ponarejenega. Tako je tudi z našo železnico. Kljub velikemu trudu vrlih poslancev in drugih oseb ne bo imela niti družba, niti občine železnice, če se bo vsak kregal samo za svoj žep — prezirala pa korist ljudstva. Železnice ne bo, če se vse štrange potr-gajo. Treba je, da Št. Rupert in Mokronog dobita kolodvor v bližini vasi in trga — a zasebne poristi naj vsak sam nikar preveč ne povdarja, ker lažje utrpi eden, kakor pa cela občina. Če se ustreže željam občin, bo imela železnica gotovo veliko več prometa, premogovniška družba pa bo imela ne glede na gmotno korist, tudi zavest, da je storila za ljudstvo nekaj dobrega. Tistih par »tavžent« se še pozna ne. Poslancem pa se bode obilo poplačal trud, in hvaležnost narodova bode vsem plačilo.

d Predsednikom krajnega šolskega sveta je zopet izvoljen g. Mihael Strah, usnjari na Mirni.

d V naši župniji je bilo preteklo leto rojenih 53, umrlo jih je le 28, poročenih 6 parov. Število duš znaša 1822. Za 50 let nazaj jih je le v treh letih manj umrlo, kakor lani, namreč l. 1857 jih je umrlo le 24, l. 1860 samo 22 in l. 1896 pa 26. Največ jih je umrlo v

letih 1866, namreč 84 in 1892. celo 94, ko je mrzlica pokladala ljudi v hladni grob.

d V tukajšnjem izobraževalnem društvu bo predaval prihodnjo nedeljo, 13. t. m. popoldne ob 3. uri g. Fr. Neubauer o Sremu, o ondrotnih krajih in običajih. Udje, pridite obilno k predavanju!

d V hudi zimi se je zbudila »Čebelca« tudi na Mirni. Lepi uspehi ob prvem rojenju nam dajejo upanje, da bo veliko medu nanesa v svoj panj. Bomo videli ob letu osorej. Otroci, mladeniči, dekleta, skušajte se, kdo si bo več prihranil v Čebelici. Bodite pridni in varčni v mladosti, da vas ne bodo na stare dni pehali od hiše do hiše. Brez potu ni medu, brez dela ni jela, brez vinarja ni goldinarja, pa tudi brez hranitve ni možitve, brez blaga ni moža, brez lastnih kron je slab »penzija« na stara leta. To si zapomnite!

Iz velikolaškega okraja.

d Pomenljiva noč. Starega leta večer so šli ljudje v Podlogu in na Rašici spat v škocijanski fari, zjutraj so se pa prebudili v velikolaški, vlegli so se k počitku pod oblastjo škocijanskega župnika, a vstali pa kot podložniki velikolaškega, novo leto jih je prestavilo v novo župnijo. Ta noč je ločila tudi skupno zadnje počivališče, ker se bodo nadalje pokopavali na pokopališču v Velikih Laščah. Torej vsekako odločilna noč, ki bode kolikortoliko tudi preuredila bogoslužje v laški župni cerkvi. To premembo je na prošnjo dovolilo knezškofijstvo in deželna vlada in določila 1. januar 1907 za čas pregiba.

d Novi nadzorniki naših ljudskih šol. Do zdaj smo bili še vedno mnenja, da mora tisti, ki koga nadzoruje, razumeti dotični stvar vsaj toliko, ako ne več, kot dotični, katerega nadzoruje. Kočevska okrajna šolska oblast nas je pa drugače poučila. Da je kdo zmožen nadzorovati kako šolo, mu še toliko ni treba znati kar znajo otroci dotične šole, kaj še le kar znajo učitelji na dotični šoli. Večinoma so izbrali za nadzornike krčmarje, trgovce, obrtnike ali tudi navadnega kmeta. Na ta način bi bil tudi najbolj pripraven za okrajnega šolskega nadzornika kakšen večji štacunar, za deželnega pa kak ljubljanski restavrater ali pa hotelir. Kaj bi rekli profesorji takim nadzornikom? Kaj bodo naši učitelji storili, ne vemo, mi bi rekli s Prešernom: »Le čevlje sodi naj kopitar!« — Saj častitljivega imena nadzornik naj bi ne zlorabili nad takimi možmi, saj vendar ime nadzornik naznanja, da je oni, ki nosi to ime nad onim, ki ga nadzoruje. S tem vendar neče šolska oblast učitelje staviti v izobrazbi pod te svoje izvoljene nadzornike. Tako-le šolski pregledovalci naj bi se imenovali, potem bi bilo še nekako vsem ustrezno in zadoščeno.

d Večne pritožbe in gluha ušesa. Na dolenjskih železnicah je pri vsaki priliki premalo osebnih vagonov in dostikrat se dogajajo velike neprilike. Hudo zabavljaje se čuje med občinstvom in uslužbenci, toda možje pri direkciji imajo zamašena ušesa. Bo treba dobiti moža, ki jih bo odmašil in jim glasno in razločno povedal, da je slovenski denar tudi cesarski denar.

d Snega imamo obilo, pa dobimo pri vsaki priliki še kako priklado. Po hribih je promet docela ustavljen in ženske in starina imajo cerkev doma, otroci pa šolo za pečjo.

d Se ne zgodi vsako leto v vsaki fari, da bi bila deležna vseh sedem sv. zakramentov. Lansko leto sta bili v naši dekaniji tako odkokani fari Ribnica in Sv. Gregor, kjer je bila sv. birma in je po en faran prejel zakrament mašništva.

d Gasilci žeje gasilci ognja. Na predlog odbornika Štefana Petriča je gregorški občin-

ski odbor sklenil naklado na opojne pijače. Ta naklada naj bi se porabila za pokritje dolga gasilnega društva na orodju in gasilnem domu. Seveda ta naklada ni vsem po volji in prav takim v potolažilo je prinesel »Domoljub« zadnjič članek »Važna reč«. Nam pa ugaja Petričev predlog še prav posebno zato, ker je mož izbral pomočnike gasilnemu društvu ljudi, ki prostovoljno in radi gasijo in so že vajeni gašenje svoje žetje. Torej »gliha vkup štrihla!«

d Ločitev na Robu. Iz »Slovenca« smo zvedeli, da je gosp. župnik Pešec dobil župnijo Krko. Do deset let je pastiroval v robarski župniji in je mnogo storil za ljudstvo. Ustanovil je hranilnico, kmetijsko in izobraževalno društvo. Cerkev je ozaljšal, zvonik na novo pokrtil, napravil mogočno novo zvonjenje in sicer vse brez občutnih stroškov župljanov. Postavil si je toraj neminljivih spomenikov v župniji, sam se je tako vživel v svojo udano mu čredo, da bo ločitev na obeh straneh težka, če še sploh ne bodo premočne srčne vezi.

d Izpovedalec jim je in obrisali so se pod nosom turjaški liberalci. V svoji veliki domišljavosti, kakršna je lastna vsem liberalcem, so ugovarjali zoper jesensko občinsko volitev, ki se je popolno v redu vršila in je je zato deželna vlada potrdila. Ej, tisti časi, ko je liberalcem vse obveljalo, so čast Bogu, minuli. Zdaj naj si turjaški liberalci s svojo »smolo« mažejo svoja žalostno ranjena srca.

d Ribniška dolina je domovina politikov. Ribniški župan dr. Siferer, sodraški dr. Lavrenčič in podgorški Karol Pakiž so bili zadnjič v Ljubljani najbolj ognjevit za novo stranko, ki naj spravi »Slov. Narod« ob veljavo in naj potisne dr. Tavčarja v zaslužen »kot«.

d Pasja reč. Stekel pes je v ribniški okoličici ogrizel neko žensko, v Zapotoku pa nekega šolskega otroka in 15letno deklico. Vse tri so poslani na Dunaj v zavod za od steklih psov popadene. 35 pasjih življenj je radi stekline vzelo konec v Ribnici.

d Iz Velikih Lašč. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 13. januarja, popoldne ob pol štirih predavanje v Dvorski vasi pri Hočevarju. Predavalo se bo o koristi združništva za kmetško ljudstvo.

Iz Trebelnega pri Mokronogu.

d Ogenj na sv. večer. Ko so ljudje hiteli k polnočnici so zapazili, da gori hiša Martina Zavrla na Derečjem vrhu št. 13. Ljudje so rešili iz goreče hiše marsikaj; ognja pa niso mogli zadušiti, druga poslopja so obvarovali. Ogenj je nastal najbrže vsled neprevidnosti. Trije otroci so že odšli k polnočnici, ko je začelo goreti, doma je bil le oče in najmlajši deček. Pred tremi tedni je umrla družini mati, sedaj so pa sredi hude zime brez strehe. Res so usmiljenja vredni!

d Snega je obilo padlo. Zlasti 28. decembra ga je nametalo, da se komaj pride do sosed. Ako bi okrajni cestni odbor ne poslal sneženega pluga, bi niti v Mokronog ne mogli.

d Leta 1906 je bilo v župniji trebeljski rojenih 109 otrok, mrličev je bilo 65, porok 14. Dasiravno je na stotine župljanov v Ameriki, vendar se ljudstvo množi.

Iz litijskega okraja.

d Od Sv. Križa pri Litiji. Že dolgo sem čakal, kedaj prinese »Domoljub« kako poročilo iz naše župnije, a nisem mogel dočakati, a sedaj vzamem jaz pero v roke, da opišem naše razmere. Začnem pri izobraževalnem društvu. Društvo pri nas le bolj životari. Društveniki so kar nekako zaspani, nimajo nobenega pravega veselja. V gmotnem stanju

je naše društvo jako na slabem. Dohodkov je bilo 30 K, stroškov je imelo 48 K 60 vin. To je znamenje, da visi naše društvo na cvrnatih niti življenja. To je bilo za leto 1906, a za leto 1907 se pa hočemo mladeniči bolj poprijeti društva. Že občni zbor, ki je bil na novega leta dan, je pokazal, da bo letos veliko več udov, kakor lani, bilo jih je navzočih 50 udov, ki so isti dan pristopili. Sklenili smo napraviti predavanje vsaki praznik in bralne krožke. Letos, ko bo desetletnica društva, bomo napravili veselico in tombolo in dobili bomo iz Ljubljane dva gg. govornika, ki bosta razložila, kaj koristnega lahko stori društvo. Že na občnem zboru govoril nam je mladenič in obenem podpredsednik društva Anton Resnik o izobrazbi. Govoril pa nam je tudi o kmetiskih razmerah tajnik društva mladenič Anton Novinc. — Letino smo imeli letos silno slabo. Sadja ni bilo skoro nič. Vinska trta, ki daje našemu kmetu glavni dohodek, je tudi slabo obrodila. — Nesreča tudi pri nas ne praznuje. Antona Simončiča je poslal z naročilom tukajšnji mesar po neko žival. Revez je začel in ker je bil velik sneg, on pa božjasten, je zastal in zmrazil. Iskali so ga od 28. decembra do 1. januarja in so ga našli v gozdu mrtvega. Mladenič izobraževalnega društva.

Iz ribniške doline.

d Pasja steklina. V Ribnici je pretekle dni stekel pes. Dirjal je po cesti iz Ribnice v Sodražico in naprej skozi Zimarice ter otroval več drugih psov. Držal se je samo glavne ceste, ker jo ni hotel kreniti z gazi. Oklanih je bilo več oseb, doslej so znani štirje slučaji: Sin g. Novaka, peka iz Ribnice, neki deček in 15letna deklica iz Zapotoka ter neka kmetica iz Zimaric, če smo prav čuli. Vsi so odšli na Dunaj v Pasterjev zavod. Radi tega so postrelili po ribniški dolini vse pse, ki bi bili utegnili priti v dotiko z omenjenim stekljencem. Pravijo, da jih je padlo 38.

d Grajati moramo pomanjkljivo upravo nekaterih občin, ki premalo skrbje za javno zdravje. V Ribnici baje sedaj nimajo konjača, da bi ob takih prilikah bil na svojem mestu. Zato so morali najeti kočevskega, ki pa kakor pravijo, zaradi pijanosti še psov ni mogel streljati in so mu uhajali z morišča. Ustreljene pse in onega prvega otrovanca z odrezano glavo so vlačili mimo Goričevasi po snegu zakopavat, in so se tuintam poznale v snegu lise krvi. Kaj pa, če zdravi psi potem polžejo tako zastrupljeno kri, ali jim bo v korist? Stvar ni malenkostna!

d Velika Gregorčičeva slavnost, ki jo je priredilo izobraževalno društvo v Ribnici, je popolnoma uspela. Udeležilo se je veliko ljudstva in inteligence. Dvorana je bila polna. Društveno hišo so kaj lepo okrasili nekateri fantje in dekleta, posebno slavolok pred društveno hišo, ki je bil z napisom vred zvečer čarobno razsvetljen, je splošno ugajal. Razven slavnostnega govora, ki ga je govoril g. Skubic, je bilo na vspredu petje, tamburanje, deklamacije Gregorčičevih pesmi, igra »Obлека naredi človeka« in srečolov. — Društvo je s tem pokazalo, da ima prav izvrstne moči. Vsi, tamburaši, pevski zbor, igralci in deklamatorji so želi glasno priznanje. Naj bi se vsi Ribničanje prav krepko oprijeli svojega čvrstega društva!

Iz Šmarja pod Ljubljano.

d Šmarski zvonovi prav lepo zapojejo, posebno kadar se vsi štirje spravijo skupaj. Manjša dva imata bolj ženske glasove in vedno pojeta počez, večja dva pa jo režeta bolj nizko. Večji trije so bili rojeni leta 1799 v

ljubljski Samassovi tovarni; torej je vsak izmed njih star že 107 let. Najmanjši pa je še mladenič, star 22 let, ker se je zvalil šele leta 1884 v ravno tisti hiši. — Pa ne samo za petje, dobri so tudi za stražo. Kadar pride smrt v našo faro, jo naši zvonovi takoj občutijo in ganljivo zajočejo, pa jo tudi po fantovsko zakrožijo, kadar Gospodove ali Marijine dneve naznanjajo. Pravijo, da bodo tudi zavriskali, kadar bo nova maša ali kaj takega.

d Zopet smo se enkrat dobro imeli in sicer novega leta dan, ko nam je izobraževalno društvo napravilo veselico. Videli smo, kako so opeharili krčmarja, ker je točil med mašo in smehljali smo se tistemu, ki se je prišel prvikat fotografirat. Pa nismo bili samo Šmarci med seboj, pritegnili smo tudi Grosupeljce, Škofelčane in Lipoglavce v svojo sredo, tako da še vsi noter nismo mogli, ko smo šli narazen, smo rekli: To pa ni karšibodi!

d Luteranski pastor iz Ljubljane je začel po naši fari metati svoje raztrgane mreže. Začel je namreč k nam pošiljati luteranski časopis, ki ima naslov: »Blagovestnik«. — Viel ne bo nobene poštene ribe, k večjemu kakšnega izmed tistih arnikov, ki ob nedelji in praznikih namesto v cerkev plavajo v Babškovo »kapelico«. Svetujemo torej luteranskemu pastору, naj kmalu gre tja noter v nedeljo med mašo ali med krščanskim koncertom, vrže naj med tiste večnožejne arnike eno pest v žganju namočenih drobtin — in uspeh mu je zagotovljen.

Belokranjske novice.

d Staro leto smo spremili v velikem mrazu in snegu. Bilo ga je čez en meter. Na staro leto zvečer okoli 7. ure je šel vozit s čolnom čez Kulpo hrvaški brodar vasi Bubnarce svoje vaščane, ki so bili v vinogradu. Ko ga le ni bilo na drugo stran, so šli k našemu brodarju na kranjski strani, da jih je prepeljal. Onega niso našli nikjer. Na novega leta v jutro pa so našli četrto ure dalje na slapu Nemaničevem čoln in njega notri. En konec čolna je bil pod slapom v vodi, drugi konec je po slapu stal. Potem so šli z drugim čolnom po njega in ga zanesli domov. Bil je še živ. Ko se je malo okrepal, je povedal, da je vsled teme in velike megle sem zavozil. Klical je na pomoč, a slišal ga ni nihče, ker slap hudo šumi. O polnoči so ga šli iskat, bili so pri mlinu in so ga klicali, toda on ni slišal ker je nekoliko gluh in je slap šumel. Pravijo, da ne bo več vozil, ker je ves prezebel, a na noge se komaj opira. Pravi, da mu je bila tista noč dolga kot cela večnost. Star je šestdeset let.

d Iz Črnomlja: Može volivci občine Dobljice, volit! O dopisu v predzadnji številki »Domoljuba« se govori mnogo. Mene že kar ušesa bolijo. Zlasti si mnogo prizadevajo, da bi izvedeli za dopisnikovo ime. A tu se ne gre za dopisnika, nego za stvar. Kočevarji se veliko bolj pobrigajo za volitve kot vi. Zato bi jaz še sledeče dostavil zadnjemu dopisu. Agitirajte vsak kolikor mogoče. Pridite volit gotovo tudi oni, ki ne stanujete v dolbiški občini in imate v njej kaj posestva. To se je do sedaj bolj redko dogajalo. Vsaj imate vi ravno toliko pravice kot drugi. Ako pridejo Kočevarji celo od Kočevja, zakaj ne bi vi prišli, ki ste vendar tako blizu? Pomagali boste s tem do zmage zlasti v III. razredu. Če pridejo vsi, zmagate gotovo tudi v tem razredu. Ako se to zgodi, vam ne bodo več gospodovali taki gospodje odborniki, ki se prav nič ne razumejo na kmečke potrebe in zadeve. Žene, kojih mož ni doma, naj gotovo izročijo poblastilo drugemu. Nikakor pa ne dajajte poblastil kočevskim agitatorjem, ki hodijo s papirjem od hiše do hiše, da kaki ženici, ki

še dobro ne vé, zakaj se gre, podpise izsiljuje. Le hrabro naprej do zmage.

d **Naročniki »Domoljuba«** ostanite zvesti naročbi. Pridobite še mnogo drugih. Trikrat manj v gostilno, pa imate za naročnino. Objubljamo, da bomo tudi zanaprej objavljali vse važnejše stvari.

d **Dobrega vina** imamo še vedno dosti. Kupci pridite in kupite.

Iz Št. Ruperta.

d **Železnica Trebnje-Št. Janž** bi se imenovala bolj primerno Trebnje-Karmel, ker se bo ončala pri premogokopu v Karmelu, od koder je še dobre pol ure do Št. Janža. Skoro v vsako nedeljo je v kaki prizadeti občini zborovanje modrih mož o železnici. Posebno si prizadevata občini Št. Rupert in Mokronog, da bi dobili vsaka svoj kolodvor v bližini. Imata prav. Za Št. Ruperta se za sedaj namerava napraviti postaja na Rakovniku s skladiščem, za Mokronog pa na Puščavi. Šentrupertčani so lahko s tem zadovoljni, drugače je pa za Mokronožane. Na Puščavi je samo Župančičeva žaga in jedna hiša, potem pa daleč nobene hiše in nobenega sela. Do Mokronoga je pa od tam dobre pol ure hoda. Res prava puščava. Pozivamo naše gg. poslance, da se za to zadevo zavzamejo. Mokronog naj ima postajo blizu trga. Kje bodo pa potniki na Puščavi dobili prenočišče? Pri zaiču v grmu?

d **Ustanovni shod »izobraževalnega društva«** v Št. Rupertu bode v nedeljo, dne 13. januarja 1907 popoldne po litanijah. — Možje, mladeniči — skupaj! Naše zvesto geslo bodi: Za Boga — za dom!

d **Razgrajajem** v Št. Rupertu bode teknil ričet ker so polomili plot v bližini cerkve. Prav tako. Pravijo, da je pamet boljša kot žamet — ričet pa da ni dober!

Iz raznih krajev Dolenjske.

d **Iz Št. Janža.** Malokdaj se kaj od nas izvê, pa še tedaj malo prida. Uboj ali samomor se je izvršil dne 2. t. m. v Beržanih v bližini Št. Janža. Miha Kovač in žena sta šla 2. t. m. na klobase k starišem žene. Od tu sta baje šla ob 9. uri zvečer proč. Ker ju le ni bilo domov dva dni in dve noči, so ju začeli iskati. Naposled ju je vendar našel oče žene blizu doma v nekem grabnu. Mrtva sta bila oba, kake tri metre drug od drugega oddaljena. Mož ima na levem sencu rano. Sodí se, da sta se sama pobila, ker se nista dobro razumela ali ju je pa zlobna roka napadla in pobila. O tem bomo še bolj natanko poročali, kadar kaj več o tem izvemo.

d **Iz Tržiča na Dolenjskem.** Občinska volitev za tržiško občino se je kljub neugodnemu vremenu zvršila ob obilni udeležbi volivcev. Slabo občinsko gospodarstvo je odprlo oči tudi takim, ki se dosedaj niso občinskih volitev vdeleževali. Vidi se, da se tudi našemu aristokratskemu gnezdu bliža nova demokratična doba. Voljeni so po večini novi odborniki. S. L. S. se volitve ni udeležila javno, a vendar je izvoljenih tudi nekaj njenih pristašev, ki nekatere liberalce bodejo v oči. — Kakšen bo novi odbor, ne vemo povedati. Dela bode imel dovolj, ako bo njegova resna volja spravljati zopet v tir zaovoženi občinski voz. Po večini bode zopet liberalen, a naj bo že kakršenkoli, ne bodemo ga sedaj že sodili, temveč šele po njegovih delih. — V sršenovo gnezdo je podrezal »Domoljubov« dopisnik v predzadnji številki; in završelo je v gnezdu. A kaj se hoče, dopisnik tega ni kriv. Resnica oči kolje. — Metlo v roke bo vzel v novem letu »Domoljubov« dopisnik in pometal po vseh kotih pod geslom: »Resnica in pravica« ter bril napačno perje vseh ptičev. — »Domoljubovi« dopisnik slednjič opozarja

vse naročnike, znance in prijatelje »Domoljuba«, naj mu še naprej zvesti ostanejo in še novih zvestih prijateljev pridobe, ker:

»Domoljub«, prijatelj in znanec naš stari,
S prošnjo prijazno se obrača do nas,
O, prijatelj, le preveč ne hrani;
Saj premnogo tako ne zahteva od nas.
Le kronce tri bore,
Ki vsakdo jih zmore,
Naj radovoljno mu vsak podeli!
Zato pa vsak teden bo čital novice,
Vesele, žalostne in tudi bodice,
Ki po svetu jih bode nabiral za nas.
Zatorej le zvesti mu vsi ostanimo,
Naročnikov novih mu še pridobimo!

Notranjske novice.

Ildrijske novice.

n **Voda je pridrla** iz stene v jami pri »Kajzeršohtu«. Precej je je menda; nevarnosti pa ni nobene ne za ljudi ne za rudnik.

n **V nedeljo pred svetim dnem** je začela tleti stena v hiši, kjer ima Fr. Lojk svojo pekarijo. Ogenj so zadržali predno je mogel kako znatno škodo povzročiti.

n **Snega je padlo** skoraj en meter visoko te dni. Pošte od petka so prišle iz Logatca šele v soboto popoldan v Idrijo. Sneženi zamet je bil tako silen, da je celo mlada srna iz gozda priletela iskat zavetja v mesto.

n **Za slugi na mestni realki** sta imenovana France Božič in France Karčnik, oba domačina iz Idrije.

n **Z božičnico »Kat. del. družbe«** so bili ljudje prav zadovoljni. Ugajale so jim žive slike, pevske točke in igra sv. dnevu primerna pa ob enem smešna. Samo srečolov ni tistim bil po godu, ki niso nič dobili.

n **S hudim mrazom** je nastopilo novo leto. Zadnji dan decembra je bilo mraza 17:5 stopinj Celz. toplomera. Na novo leto je bilo 3 stopinje manj, a vendar toliko, da je vsakdo hitel pod streho k gorki peči. Leta 1890 je bil zadnji tako hud mraz. — Po mrazu je potegnil gorki jug, začelo je deževati in polovico snega se je izgubilo.

n **Ravnatelj tukajšnje čipkarske šole** g. Jan. Vogelnik je na sv. Štefana dan se odpeljal z družino na Dunaj. Spremljajo ga naše želje, da bi tudi tam skrbel za gmotni prospeh naših čipkaric, kakor je dosedaj v Idriji deloval.

n **Novoga mestnega stražnika** smo dobili v Idriji ob novem letu v osebi bivšega dacarja g. Peregrina Zavalčina.

n **Novoletnih daril** niso dajali letos v Idriji. Gg. Goli, Treven in Dežela so darovali v odkup teh daril podporo 50 kron Vincencijevi družbi, drugi gg. trgovci pa so podpirali dijaško podporno društvo za tukajšnje realce. Tudi prav; vsak po svoje!

n **V mestni klavnici** v Idriji so zaklali tekom l. 1906 sledeče navedeno živino: 42 bikov, 266 volov, 350 krav, 109 kozličev, 274 telet, 268 ovac, 10 jancev, 40 koz, 30 kozličev, 192 prašičev in 3 bivole. Lepo število za naše mesto.

n **S političnim bojem** je pričel prvi novo leto Ante Kristan, ker nima boljšega opravka. Na dan novega leta je imel v Črnem vrhu nad Idrijo shod po § 2. — Pravijo, da ga je gori povabil nadučitelj Silvester. Če je temu tako, potem si skoro lahko mislimo, da je Kristan postal liberalen socialdemokrat. Kmetom je toliko svetujemo, naj si dobro premislijo, predno stopijo s Kristanom v dogovor za kako stvar.

n **Iz Črnega vrha nad Idrijo.** Na novega leta dan je napravil na povabilo naših liberalnih prvakov pri nas shod vodja idrijskih socialnih demokratov, Anton Kristan. Shod je bil sklican po § 2. Shod se je vršil po deseti maši v gostilni Janeza Lampeta. Povabljeni so bili le liberalci: Ko so pa videli, da je teh premalo, so pustili na shod tudi nepovabljen klerikalce. Shod je otvoril učitelj Silvester in predlagal za predsednika posestnika Zagoda iz Zadloga, za katerega se je vzdignilo kakih dvajset rok. Za zapisnikarja je imenoval Silvester pa kar samega sebe. Predsednik je na to dal besedo Kristanu, ki je govoril o slabih avstrijskih gospodarskih razmerah in o početku in koristi konsumnih zadrug. Govoril je zelo stvarno, a nazadnje je pa začel razlagati moč in prerokovati prihodnost socialne demokracije. Priporočal je poslušalcem naj pristopijo k bodočemu soc. dem. konsumnemu društvu v Črnem vrhu. Stavil je za zgled socialnodemokratično konsumno društvo v Idriji. Vse je povedal g. Kristan, o ogromnem prometu in bogastvu tega društva, le tega ni omenil, da tudi socialno demokratično konsumno društvo lahko propade, kakor je na Vojskem, kjer ga je moral Kristan radi dolgov zapreti.

n **Kako je spekla** naše liberalce zadnjič v »Domoljubu« popisana zgodovina narodnega izobraževalnega društva, kaže dejstvo, da so se sešli po Kristanovem shodu na novega leta dan k posvetovanju, kako bi za enkrat rešili to društvo pogina. Kako so bolnika zdravili in če je tudi Kristan prinesel kako zdravilo s seboj, ne vemo, ker nas ni gnala radovednost, da bi šli gledat. Mi bi si upali svetovati liberalcem tole zdravilo: Ker je sedaj po zimi težko dobiti jabolka, dobilo bi se mogoče pri kakem kmetu še kaj puhle repe. To naj nane-sejo v društveno sobo. Mogoče bi to privabilo kaj čitateljev, morda še celo g. Silvestra. Kajti puhla repa ali pa liberalne glave to je eno in isto. Puhlo je vse. Gospod urednik, kadar bodo zopet pobarvali z rudečo barvo ono slavno tablo, vam bodem že poročal. Do tedaj pa zdravi!

Iz reške doline.

n **Nagla smrt.** Ponesrečil se je 22. dec. pri spravljanju ledu Jakob Matko iz Zarečja. Padel mu je težak kos ledu na glavo in na potu proti domu je zašel na polje in v nekem jarku izdihnil. Kdo je temu kriv? Zganje! Kajti te nesrečne pijače se neizrekljivo veliko popije pri spravljanju ledu, ker se vedno misli, da jih žganje greje, dasi je ravno narobe. Kupčevalci z ledom, ne dajajte smrtno vode delavcem, misleč, da se bodo ogreli in hitreje delali. S tem se pehajo le v nesrečo. Pa še eno bi ob tej nesreči vprašali: Nili tu prst božji tudi, ker se led seka celo ob nedeljah?

n **Katoliško izobraževalno društvo v Trnovem lepo deluje.** Novi člani vedno pristopajo. Posebno ženske imajo zanj vedno večje zanimanje. Mladič in dekleta, vpišite se v izobraževalno društvo; tam dobite vse dobre slovenske časopise in knjige, katere društvo posojuje na dom. Ob zimskih večerih veliko koristnega izveste v knjigah. Društvo bode začelo tudi z rednimi poučnimi predavanji.

n **Na novega leta** dan so vprizorile dekleta igro »Dve materi«. Občinstva je bila polna dvorana, saj sopa tudi zaslužile vrle mladenke, ki so tako lepo igrale in pele, tak mnogobrojen obisk. Čujemo, da se pripravljajo za igro »Štipko Tiček in njegov sluga.«

Iz raznih krajev Notranjske.

n **Volkovi v Postojni.** Dan pred novim letom se kar naenkrat raznese po Postojni govorica, da nad Velikim Otokom leži en volk na tleh, drugi ga pa varuje in pri njem sedi Kajpada so zgrabili lovci za puške in mahnili

proti Otoku. Nekaj Otočanov je šlo za gonjače, lovci pa po »štantih«? Lov se prične. Gonjači so že blizu zveri, kar začne en volk tuliti in potem lajati. Lovci puške napno, pa počasi, ker so se jim tresle roke najbrže od mraza. Ko gonjači pridejo prav do volkov, spoznajo, da leži na tleh poginoli pes, drugi ga pa straži. Polagoma so si prišli ogledat te zveri tudi — lovci.

n Iz Preserja. Občinski proračun naše občine za leto 1907 je pokazal, da bo treba plačati 10% naklade na vse direktne davke za občinske potrebe. 50% naklado pa za cerkvene in župniščne popravke. To seveda vsem ni po volji, pa kar je narejeno, je treba plačati. Seveda, dobro bi bilo, ko bi naši občinski možje bili toliko edini v tem, da bi nekaj naklade dobili tudi pri žganju, katerega se dokaj izpije, ne pa vse pri davkih. Večkrat beremo, da je ta ali ona občina naložila naklado na žganje, in to s povoljnim uspehom, zakaj bi se ravno pri nas ne moglo kaj takega upeljati. Dobro in koristno bi bilo, da bi se ustanovilo kako društvo, bodisi izobraževalno, ali kaj enakega pri nas, da bi se mladeniči shajali k skupni vaji in zabavi, ne pa v gostilne in na ples, kjer se pokvari duša in telo. Drugi dan je navadno treba otepati prašno obleko in žepe »flikati«. Ni pa priporočljivo in lepo ustanavljati takih društev, kakršno so ustanovili na dan sv. Stefana v neki vasi naše župnije, namreč »konjarško društvo«. Tu je bilo treba plačati. Vsak je plačal dve kroni, pa ne konjski hlapci, ampak gospodarji, kmetje, ki imajo konje. Res se je potem jedlo in pilo, bila je med njimi sama »dobra volja«. Ko se je od daleč približevala policijska ura, pa jih je zapustila »dobra volja«, prišel je med nje »ravs in kavs« s tako hudim obrazom, da so se kmalu nato vsi razkropili s trdnim sklepom, da ne stopijo nič več v tako društvo. — Dne 29. decembra je bila v krajni šolski svet volitev. Izvoljeni so bili sami vrli možje.

Stajerske novice.

Š V Celju so ustanovili izobraževalno društvo po mnogem trudu gospoda vikarja Ivana Goriškega. Na zaupni shod, na katerem je govoril naš vrli državni poslanec dr. Korošec so nepovabljeni vdrl mladi liberalci s Spindlerjem in dr. Kukovcem na čelu. Hoteli so tudi drugi liberalci vdreti na shod kar siloma, a gospod vikar Gorišek jim je to zabranil, moral je slovitega učitelja Armina celo s silo lastnorodno potisnil nazaj na sveži zrak. Po govoru gospoda dr. Korošca je gospod vikar razkrinkal navzočim, katerih je bilo okrog 250, novo liberalno stranko, ki je popolnoma na brezverski podlagi. Navzoči voditelj te stranke, dr. Kukovec je kar lepo zatajil svoj program. V odbor novega društva so izvolili te-le možje: Predsednik Ivan Glinšek, posestnik v Spodnjem Hudinju; podpredsednik: Ivan Gorišek, vikar v Celju; blagajnik: Fr. Karba, posestnik v Gaberju; njegov namestnik: F. Saurec, gostilničar na Ložnici; tajnik: Ludovik Schöfl, trgovski sotrudnik; njegov namestnik: Alojzij Drobne, delavec v Sovodni; knjižničar: Ant. Cestnik, profesor v Celju. Mlademu društvu želimo obilo uspehov!

Š Slovenska kmečka zveza bo že prihodnje dni razpošiljala vabila k ustanovnemu shodu. Kdor bi ga ne dobil in želel priti na shod, naj to naznani na naslov: Ivan Roškar, deželni poslanec, Sv. Jurij v Slovenskih goricah, Stajersko.

Š Imenovanje. Naš rojak č. g. Ivan Držanič, dekan v Šmohorju na Koroškem, je imenovan za častnega kanonika papeževga z naslovom monsignore. Čestitamo!

Š Celjska zadružna zveza vedno zatrjuje, da nima z nobeno politično stranko stika. Mi smo že izrekli nad tem svoj upravičeni dvom, ko je imenovala g. Kuneja revizorjem in ko je gospod Jošt nastopil za Zvezo na ustanovnem zboru liberalne stranke v Celju. Sedaj nam zopet neki slučaj potrjuje naš dvom. V »Slov. Narodu« in v »Narodnem Listu«, torej v kranjskem in štajerskem liberalnem glasilu, napačno dr. Korošca, da ni hotel sprejeti plačanega inserata kot reklamo za celjsko »Zadružno zvezo«. Odkod so omenjeni listi izvedeli to odvrnitev inserata, če ne od celjske »Zadružne zveze«? Ali torej res nima »Zveza« nobenega stika z liberalci? To naj verjame, kdor more! Če hoče »Zadružna zveza« res, da ji zaupajo vse struje, naj bo nepristranska! Tega sedaj ne moremo trditi! Zato pa tudi nihče ne more zahtevati, da bi mi delali reklamo za Zvezo, ki ima očitno zvezo z liberalci! Liberalci hočejo v to »Zvezo« spraviti vse naše zadruge in se tako denarno utrditi, da bodo potem lažje vihteli nad nami svoj bič. Mi katoliški Slovenci pa ne moremo tega dopustiti.

Š Okolica Dobrne pri Celju je baje polna podzemeljskega bogastva. Razni neodprti gorki vrelci se nahajajo zlasti okoli Socke. Tako vsaj trdijo geologi, ki so svet preiskovali. Podjetni ljudje nameravajo v kratkem začeti zemljo vrtati in vrelce odpirati. Bog daj srečo!

Š Križovci. Dne 30. p. m. je mrtvov v cerkvi zadel Janeza Krall. Bil je takoj mrtev. Raniki, ki je cerkev ljubil je v njej tudi izdihnil dušo. Sprevod je bil novega leta dan popoldan veličasten. Velika množica ljudstva s peterimi duhovniki ga je spremljala k večnemu počitku. Pokojni je tako ravnal, da je vsaki dan od njegove hiše k sv. maši šel vsaj eden. Pokojni je bil ud »Matiče slovenske« v Ljubljani in je bil že naročnik na »Ljubljanske novice« za časa Bleiweisa, dalje naročnik na »Slovenskega Gospodarja« že iz leta 1866. Tudi naročnik na »Domoljuba«, »Bogoljuba«, »Glasnik najsvetejših Src«, na »Družbo sv. Mohorja« že nad 50 let. Raniki je bil več let načelnik domače požarne brambe. On je dal postaviti lepo poslopje za brizgalno, polovico stroškov je sam nosil. Bil je podporni ud veteranskega društva, podporni ud bralnega društva itd. Iz njegovih ust nisi nikdar slišal slabe besede, večkrat je mladino, kakor tudi odrasle svaril in opominjal k dobremu. Občina je izgubila z njim najsлавnejšega 74 let starega moža. Bodi mu zemljica lahka in hladna gomila!

Koroške novice.

k »Mir« se preseli za časa prihodnjega volivnega boja za državni zbor v Ljubljano, da bo imel mir pred celovškimi protniki.

k Silvestrov večer. V natlačeno polnih prostorih Otičeve gostilne se je vršil zadnjega dne starega leta Silvestrov večer slov. kršč. soc. delavskega društva v Celovcu. Tamburaši so imenitno udarjali, pel je mešan in moški zbor delavskega društva tako, da je bilo veselje poslušati. Mnogo smeha je proizvodila dražba različnih reči, pri kateri se je skupila lepa svotica za društvo.

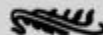
k Duhovniške novice. Č. g. Josip Zeichen, župnik v Crnečah, pride za slovenskega pridigarja in spovednika k sv. Duhu v Celovec; na njegovo mesto pride č. g. Frančišek Lasser, provizor pri Št. Petru pri Grabstajnu; za provizorja v Št. Peter pride č. g. Perter Serajnik, kaplan v Prevaljah; župnijo Št. Danijel pri Pliberku je dobil č. g. Ivan Serajnik, kn. šk. dvorni kaplan in

tainik; za kaplana v Prevalje pride č. g. Anton Tevel, provizor v Št. Danijelu pri Pliberku. Premeščen je č. g. Ignacij Millonig, kaplan v Bergu, v Trg; č. g. Jožef Watzinger, kaplan v Trgu, pride za provizorja v Innerteuchen; kot kaplan v Bergu je nastavljen č. g. Andrej Pirker.

k Občuten mraz. Komaj je dobro sneg ponehal poletavati, je pa že mraz pritisnil z vso ostroščjo. Na Silvestrov dan je bilo v Celovcu, oziroma na Koroškem 18 stopinj mraza, na novega leta dan je pa toplomer že kazal 20 stopinj. Uboge živali in ptiči na prostem. Novo leto je bilo v prirodi kakor izumrto. Vsak je v skrbeh pričakoval, kaj da bode drugi dan. K sreči je pa mraz odjenjal ter je toplomer padel na 15 stopinj. Upanja pa še ni na milejše vreme, temveč je pričakovati še hujšega mraza. Vsled mraza na Silvestrov dan bi neki hlapec pri Št. Vidu na Glini, ki je steljo vozil, kmalu idoč zmrznil. Na pol zmrznjen se je zgrudil med potjo, ker ni mogel več ude pregibati. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico usmiljenih bratov v Št. Vidu. Da bi le kmalu letošnje zime konec bilo.

k Samoumor. Obesil se je na novega leta dan zvečer v Beljaku mesar in hišni posestnik Jože Zwitter. Ker se je imenovali že popred dvakrat poskušal umoriti, se domneva, da je ta čin storil iz zmedenosti, ker drugega vzroka tako ni imel, da bi se končal. Žalostno novo leto za rodovino.

k Lepe zmage so dosegli vrli slovenski Korošci pri raznih občinskih volitvah zadnji čas. Tako so zmagali v Borljah v I. in II. razredu, Djekšah v dveh razredih, v Hodišah, v Šmihelu nad Pliberkom, v Rudi so si priborili tretji razred, v Zitarvasi drugi razred klub silni agitaciji Nemcev in nemškutarjev. Le tako naprej! Živeli!

Primorske novice.

Novice iz Trsta. Mizarju Jakobu Gregoretiju v Trstu je v četrtek umrla žena Katarina. Ker sta se zelo ljubila med seboj, je soprog silno žaloval. Ko je v četrtek zvečer sedel ob mrtvem truplu svoje ljubljene soproge in plakal, ga je zadela srčna kap in se je mrtev zgrudil na tla. Združena v življenju bosta združena tudi v smrti. Pogreb je bil v petek.

— V Trstu se je neka Pavlina Aridonovi vrgla iz okna svojega stanovanja v ulici dei Bachi na dvorišče, kjer je obležala mrtva. Vzrok je neozdravljiva bolezen. — 10-letna Ines Pontoni v Trstu se je ožgala pri domačem ognjišču v ulici dei Picardi št. 15 tako, da je kmalu nato v bolnici umrla. — Tu so vlomilci že v četrtrič vlomili v blagajno bolnišnice, pa so bili prepeodeni in so ušli. Na sumu sta bolniška strežaja Schein in Nigg, katera je policija odvedla v preiskovalni zapor. — »Zadružna zveza v Trstu« je definitivno ustanovljena in začne v kratkem posloovati. — Tu je skočila v vodnjak 48-letna Eloik Trevisi in utonila.

Vlak obtičal v snegu. Med Hudajužno in Podbrdom je 28. t. m. tovorni vlak št. 97 ob pol deseti uri obtičal v zametu pri čuvajnici št. 51. Snežilo je neprenehoma, ob 8. uri jutraj je bilo 59 cm snega.

Ponočni koncerti na ulici. V torek, 1. t. m. ponoči, okrog polnoči, so priredili štirje ponočnjaki na Travniku v Gorici koncert. Ker pa taki koncerti doslej v Gorici še niso običajni, je policija krokajoče »umetnike« prijela.

Izid volitev v zavarovalnico proti nezgodam. Volitve, ki so se vršile 29. dec. so imele sledeči uspeh. V 4. kategorijo za delodajalce sta bila izvoljena slovenska kandidata g. Fran

Pust za upravnega svetnika in g. Al. Lenček za namestnika. Dobila sta 328 glasov, laška kandidata pa 303 glasove. V razsodišču so bili kot zastopniki delodajalcev izvoljeni slovenski kandidati g. Dragotin Hribar, pot prisednik in gg. J. Turk, I. Ogrin, J. Weibl kot namestniki. Dobili so 798 glasov, laški kandidati je 468. Lahi so zmagali v 3. kategoriji za delodajalce s 106 glasovi proti 36 glasovom, ki sta jih dobila slovenska kandidata gg. Fran Majdič in Fran Jakopič. V isti kategoriji za delavce so zmagali socialni demokratje s 3861 glasovi proti 2933 slovenskim glasovom, ki sta jih dobila gg. Pliberšek in Alojzij Catar. V 4. kategoriji za delavce so zmagali socialni demokratje s 4617 glasovi proti 2316 glasovom, ki sta jih dobila Slovenca gg. Ljudovik Kotnik in Anton Verovšek. V 5. kategoriji za delodajalce so zmagali Lahi s 50 glasovi proti 16 glasovom, ki sta jih dobila Slovenca Luka Jelenc in Adolf Reich. V isti kategoriji za delavce so bili izvoljeni socialisti z 2099 glasovi proti 551 slovenskim glasovom, ki sta jih dobila gg. Fran Jeraj in Ivan Pahor. V razsodišču so bili kot zastopniki delavcev izvoljeni socialisti z 18.575 glasovi proti 5391 glasovom, ki so jih dobili slovenski kandidati Filip Maček, Josip Zajc, Ivan Debevc in Rajko Pirkovič. Prihodnje volitve se vrše leta 1908. Upajmo, da bo takrat uspeh mnogo lepši. Za sedaj smo dosegli toliko, kolikor se da doseči, če volitev ni organizirana. To mora prihodnjic biti bolje.

Iz raznih krajev.

Iz Marloha ob Reni se piše: Umril je v Oberhausnu na Porenkem Tomaž Mali, rojen v Podgorju pri Kamniku. Pokoimni je bil večletni naročnik »Domoljuba« in dosmrtni ud družbe sv. Mohorja, zvest svojemu poklicu in veren katolik do konca. Zapušča ženo in tri nedorasle otročiče. Mirno spavaj naš rojak! Na tuji zemlji zvest narodnjak! — Ker zaradi slabega naslova naznanila o njegovih smrti nisem pravočasno prejel, da bi se bil njegovega pogreba udeležil, izrekam s tem svoje iskreno sožalje njegovim ostalim. — Andrej Marn roj. Komendčan.

Rafaelova družba.

Izseljevanje naših rojakov v Ameriko in v tuje kraje, je silno važen pojav v življenju našega naroda. Zato je dolžnost vsakega rodoljuba, da pomaga po svojih močeh v to, da nam izseljevanje čimdalje manj škoduje, da vse napake in slabe izrastke, ki se kažejo pri tem doma, na potu in v tujini, polagoma odpravimo; da konečno izseljevanje tako uredimo, da bo služilo domovini v korist. Rafaelova družba prosi vsakega rojaka in vsako rojakinjo, ki je že bila na tujem ali v Ameriki ali na Nemškem ali kje drugje, ali ki še zdaj prebiva na tujem, ali je z izseljenci v taki zvezi, da zamore kaj zanesljivega nam sporočiti; naj takoj sede in zapiše svoje izkušnje na dopisnico ali v list in naj ga pošlje g. prof. Janežiču, predsedniku pripravljalnega odbora »Slovenske podružnice sv. Rafaela v varstvo slovenskih katoliških izseljencev in domačinov v tujini.« Vzlasti bi družba rada izvedela te-le reči: 1. Kdo napeljuje ljudi, da gredo v Ameriko ali drugam na tuje? Ali so domačini, n. pr. krčmar iz vasi, kramar, občinski pisar ali kdo drugi; ali pa pridejo agenti od drugod, čegavi so? 2. Kako se obnašajo ti ljudje, ki vabijo v Ameriko, kaj govore, kakošna pisma kažejo, kaj vse obljubujejo? 3. Kje dobijo lju-

dje denar, da morejo v Ameriko; koliko obresti plačajo, kakšni so pogoji vračevanja? 4. Kako poskrbe ljudje za svoje družine, katere zapuste doma? 5. Komu izročijo ali prodajo svoje hiše in zemljišča, ako se ne mislijo več vrniti v domovino? Kdo dela te pogodbe, kdo posreduje ali mešetari pri teh kupčijah. 6. Kaj pravijo k temu gosposke: župan, glavar, sodnik, orožniki? 7. Kake svete je dajal agent izseljencem, in so se li izkazali ti nasveti kot dobri in pametni za dotičnega izseljenca. 8. Po kateri črti in s katere družbe agentom je dovršil popotovanje? 9. Koliko je plačal družbinemu agentu doma, koliko je še med potjo moral doplačati. 10. Ali je imel seboj pas ali potni list in katera druga pisma je še imel; kdo mu je vse to preskrbel in koliko mu je moral plačati za trud? 11. Kako semu je godilo napotu, kako so ravnali z njim družbini agenti. Kakošna je bila postrežba na ladji, kakošno obnašanje mornarjev posebno nasproti ženskam? 12. Kak je bil sprejem na tujem, zlasti v New Yorku? 13. Ali so imeli izseljenci od agentov kake skrivne pogodbe za delo ali druga taka naročila? 14. Kje so menjavali denar, in koliko so dobili za našo krono ali za ameriški dolar? 15. Ali imajo ljudje še kake druge žalostne ali pa tudi vesele izkušnje iz tujine? V imenu Rafaelove družbe prosi hitrih in točnih poročil Odbor.

Liberalna pogrebščina v Stari Loki.

Jok in stok vlada med loškimi liberalci. Občina za občino je že vrgla liberalce na cesto in zdaj še Stara Loka! Torej celo dika loških liberalcev, prifarški Jožek, z vsem svojim vplivom, silo in zvijačo ni mogel oteti te važne postojanke pred požrešnim klerikalnim zmajem. V par tednih pade še Trata in nato bo le še Škofja Loka za nekaj, a le malo časa še, na razvalinah liberalne slave držala v rokah strgano in umazano zastavo liberalne nadutosti. A tudi tega bo konec.

Da ohranijo Staro Loko, so delali liberalni agitatorji z vso silo. Dneva in luči se te vrste bitja boje. V noči pred začetkom volitve je celo milostna gospa županja v varstvu teme vzela bisago in šla trkat na vrata in prosit pooblastil za liberalne kandidate.

Volivni imenik so popačili po svoje; tako napačno in nepopolno sestavljenega imenika gotovo še niso imeli pri nobenih volitvah. Pri 850 volivcih je bilo do 400 napak! Seveda nismo mogli vzlic 180 reklamacijam popraviti vsega. In ta, tako zverženi, spačeni volivni imenik je bil up do sedaj vladajoče liberalne klike.

Gosposka je poznala oliko in krotkost liberalcev že izza volivnega shoda pred dvema leti in zato je poslala na volišče dva orožnika z nasajenimi bajoneti, da bi brzdale prehudlo liberalno kri. A bajoneta se tudi liberalna surovina ustraši in zato je bil mir.

Pri volitvi sami je prišlo večkrat do pravnih prizorov, ker liberalna komisija ni hotela veliko naših mož pustiti voliti, češ, da mōž ne pozna. Pooblastila naše stranke bi najrajše vsa za neveljavna spoznala, če je pa katera volivka po zvijači in z lažjo iz nje izsiljeno pooblastilo za liberalno stranko nato postavno preklicala in dala pooblastilo za katoliško stranko, se je redno drugo pooblastilo zavrglo in prvo potrdilo. Vsi ugovori in tudi oni vladnega komisarja barona Schlosserja so bili zastonj. »Porabi moč, dokler jo imaš,« si je mislila liberalna volivna komisija, ki je

pa tudi za svoje čudno postopanje od volivcev slišala take, da jih ne bo izlepa pozabila. Namesto skocieti za red, je sama izzivala in se norčevala iz katoliškega prepričanja volivcev, a dobila je svarilo od vladnega zastopnika, in tak odgovor od volivcev, da je sramotno pobesila oči.

A bilo je vse zastonj. Zmagala je ljudska stranka v vseh treh podobčinah in v tretjem in drugem razredu, v prvem je propadla za en glas. A tudi ta razred je liberalna stranka nepostavno dobila in je njena večina v tem razredu nepostavna. Zadnji trenutek reklamacijskega roka, ko ni bilo več mogoče imenika popraviti, je liberalno županstvo vpisalo med volivce prvega razreda prej imenovanega Andreja Hafnerja (Lukovca), ki pa še ni eno leto gospodar v Dorfarjih in torej ne sme voliti v prvem razredu, ampak v drugem razredu. Po postavi bi moral priti v prvi razred največji davkoplačevalec drugega razreda, Jernej Triller, naš somišljenik, in potem bi bilo naših 14, liberalnih 13 glasov in bi ne bilo nobenega liberalca več v odboru. Volitev prvega razreda se mora kot nepostavna razveljaviti. V prvem razredu je volil z liberalci tudi graščak Strahl, ki se dosedaj volitev ni udeleževal, a zdaj je našel v sebi liberalno srce. Zidančka, volivca iz prvega razreda, ki bi sicer volil z nami, so pa liberalci vpijanili in tako zadržali od volitve.

S takimi sredstvi zmaguje liberalna stranka!

Končni vspeh je ta-le: za ljudsko stranko je bilo oddanih glasov 592, za liberalno 133. Liberalcem v Stari Loki in sploh v loški okolici je odklenalo enkrat za vselej, liberalizem je pokopan.

Med žalujočimi pogrebci po liberalizmu smo opazili tele osebe: Lovrenčkovega Franceta, Martanca iz Binklja in Stejsa iz Moškina. Zadnjemu je bilo tako ludo, da se ni mogel še predno so bile volitve končane, zdržati solza. Sedečega v komisiji, si ga spoznal po solznih, objokanih očeh. Žalosti ginjen je bil tudi Jugličev Matevž. Star je že, a da bi otel življenje prifarškemu liberalizmu, se ni zbal ne potov, ne znoj. Sicer ga ljudje vidijo le, ko v kapucinski cerkvi kajfež vihti in s pušico pobira. A zdaj je pa šel pobirat k poštenim ženam glasovnice za liberalno stranko. Par jih je premotil, ker žene si niso mogle misliti, da bi človek, ki je imel v cerkvi opravilo in se je sukal okoli altarja, mogel za liberalce delati. In vendar je bilo tako. Prevarijene žene, ko so spoznale svojo zmotno, so bile tako razkačene, da bi Matevža do dobrega premikastile, ko bi ga dobile v roke.

Ko je on volil liberalne kandidate, je padla od poštenih mož marsikatera trpka beseda.

Na grobu pokopanega liberalizma pretaka solze tudi Balantov Oton iz Škofje Loke. Tudi on se je veliko trudil za agitacijo, a zla usoda, dobil ni nikogar. Videlo se je, da je še vajenec v agitaciji, sicer bi ne pobiral pooblastil od možkih volivcev. Pozabiti ne smemo zaslug tudi obeh učiteljev. Kržiča iz Zabnice in Potočnika iz Reteč. Ko bi ljudje kaj dali na njuno besedo, bi danes ne bilo nobenega klerikalca v odboru, a bilo je vse zastonj. Lahko sta videla, da nima liberalen učitelj med ljudstvom nobene veljave. V žalosti ju je tolažil sopogrebec učitelj Zahrastnik iz Škofje Loke. Ker je pri vsakem pogrebu ženska, ki nese luč, prišla je na liberalno pogrebščino v Stari Loki Jožkova Jerica, da prevzame to opravilo. Pač si je mislila: pred tremi leti in danes, kak razloček, kako veselje takrat, saj se je praznovala ženitnina, in

danes tako žalosten pogreb, brez križa, brez zvonjenja, brez duhovna! Dá, tako umrie in se pokopje brezverec, in to je liberalizem.

Vsa čast pa možem, ki so se borili za sveto stvar in ji pr.pomogli do zmage. Čast možem iz Mavč in Sore, ki se niso ustrašili dolge poti, čast onim starčkom, ki so navzlic starosti, zimi in težavni poti dva dni po vrsti prišli volit, kakor n. pr. 77letni starček Jamnik iz Planice, ki je prišel v enem tednu trikrat dobre dve uri dolgo pot ob snežnem metežu. To je navdušenje, ki pr.bori zmago! Slava vsem zavednim katoliškim volivcem!

Po končani volitvi so imeli liberalni pogrebci sedmino, ali kakor Ločani pravimo, »trento« pri Francetu pred mostom. Nato so priredili še svoje vrste kondukt. Na treh vozeh so spremili na dom onega volivca prvega razreda, katerega so zjutraj opijani tako, da ni šel volit. Pač je bila vesela tega kondukt verna žena in sorodniki, ko so moža v takem položaju ti ljudje domov pripeljali. Žalosten pogreb!

Drobtine.

Prva znamka. Prvo znamko je napravil knjigotržec Cholmers 4. dec. l. 1837. Prva znamka, ki je imela na sebi sliko kraljice Viktorije, je bila izgotovljena l. 1840. Potem so sledile vzgledu vse države. V Avstriji so uvedli znamko l. 1850.

Milijon frankov za proučevanje bolezni rak je podarila neka mlada zakonska dvojica pariškemu društvu, ki proučuje navedeno bolezen.

Samoumor podpolkovnika. Zaradi slabih denarnih razmer je skočil v Kašavi podpolkovnik Nikolaj Biju pod osebni vlak, ki ga je povozil.

Slovenska gospodinja.

Zenin delokrog je videti na prvi pogled jako omejen, v resnici pa sega daleč izvan telnih štirih zidov. Tvoje dolžnosti pa, gospodinja, ki živiš na kmetih, so še večje in težavnejše, kot so dolžnosti onih žena, ki žive po mestih. Tebi ni skrbeti samo za moža, otroke in stanovanje, tvoji oskrbi je izročeno mnogo več. V mestu si gospodinja nakupi potrebnega, ti pa si moraš vse preskrbeti o pravem času sama, če hočeš živeti, moraš pridelke umno prodati, če hočeš sebe in svoje oblačiti. Čas vsega leta si moraš umno razdeliti, vsaka ura mora biti izpolnjena s določenim delom, vsak košček zemlje zasejan s pravo stvarjo, nadzorovati moraš hišo, hlev, vrt, polja in travnike, vedeti moraš koliko pridelkov smeš prodati, kako moraš ostale ohraniti in vse, tudi najnezatnejšo bilko prav porabiti.

Res težka je tvoja naloga, pa tudi sveta. Tvojemu varstvu sta izročena dušni in telesni blagor vse družine, vsem moraš znati pripraviti prijetno domovanje, v katerem se družita marljivost in krščanska ljubezen do bližnjega, nikdar prepri in grda nevoščljivost.

S svojim vzglednim življenjem moraš učiti druge, kako jim je živeti. Nad vse ljubi red.

Red je temelj vsemu življenju. Čednost, pravilna razdelba časa, denarja in delavnih moči, sta tesno združeni z njim. Skrbi, da bo čeden vsak, tudi najzadnji skriti kotiček. Odkazi zato vsaki stvari določeni prostor. Zadrževaj neizprosno da se stvar, potem ko se več ne rabi, osnažena postavi na določeni kraj.

Koliko zatega časa si prihraniš, ker odpade vsako nepotrebno povpraševanje in iskanje založenih reči. Kjer je red, ni one vedne nevolje, ki išče in razmetava, se ne poizgubi toliko majhnih reči, ne pokvarijo se velike.

Tuje blago, na primer knjige ali kaj takega, se ne sme nikdar poškodovati in se mora vedno o pravem času vračati, nikdar pa ne pokladaš denarja in drugih vrednostnih stvari po mizah in omarah, ne puščaj jih v žepih. Hrani vse, kar ima kako vrednost v zaklenjenem predalu. Tako ne boš dajala drugim prilike biti nepoštenim, sumničila ne boš nikdar morda poštenih poslov. Nobena čednost ni tako očividna kot je ljubav do reda. Ni nam treba stopiti niti v hišo, že vemo kakšna je znotraj, in kakšna je njena gospodinja. Vse nam govori z nemo a očito govorico o nji ki mu je gospodinja. Vsak plot, vsaka grečica, sleherni koticček na dvorišču, vse orodje, svetla posoda, čista okna, osnažena živina in naposled umiti otroci, ki akoravno še majhni in nedorasli, pomagajo pri delu — vse to nam slika ono, ki je življenju vsemu — pridno gospodinja.

Varčnost. Tesno spojena z redom je varčnost. V hiši, kjer ni reda, tam tudi varčnosti se ne poznajo. Marsikdo je varčen le tedaj, kadar si ne privoščij potrebnega. Ne! Varčna si tedaj, kadar se odpoveš temu, kar ne potrebuješ neobhodno, in če znaš, kar imaš, prav uporabljati.

Vedeti moraš toraj, kaj je potrebno in kaj ni neobhodno potrebno.

Potrebna je zdrava in tečna hrana, ki krepi ne samo telo, ampak ohranja tudi zdrave duševne moči. Pregovor pravi, da le v zdravem telesu biva zdrava duša. Hrana je dandanašnje dni draga in umna gospodinja bo pazila na to, da ne bo razsipala jedil, da ne bodo ležali ostanki po kotih. Razvažala ne bo družine z raznimi sladkarijami, morda zato, da se jim prikupi.

Pametna gospodinja tudi ne bo postavljala prvih pridelkov, ki se drago prodajo, na lastno mizo. Skrbela pa bo vedno, da ne bo nihče stradal, saj bi s tem škodovala le sama sebi. Kdor je lačen tudi nima moči, da bi delal.

Potrebna je nadalje tudi obleka, pa tudi tu lahko mnogo prihraniš. Ne kupuj blaga, ki je lepo, pa slabo, ne napravljaj ne sebi ne drugim oblek, po katerih je našito nebroj nepotrebnih čipk.

Koliko si prihraniš tudi s tem, če pravočasno zakrpaš vsako luknjico. Ne odkladaš šivanja od dne do dne, češ, drugega dela imam dovolj. Tudi obleka stane denar, če je ne zakrpaš o pravem času boš morala kmalu kupiti novo.

Otroke naučiš varčevati, ako jim pustiš semtertja kak vinar, ki si ga samj prislužijo. Seveda moraš paziti, da ga ne zajedo pri sladkarijah, ampak da ga umno in prav obrnejo. Naučili se bodo ceniti vrednost denarja in ne bodo razsipali, kadar bodo imeli večje vsote v rokah.

Nadalje tudi pazi, da se ne pobija posoda, da se ne kvari lahkomišelnost oprava in orodje. Za vse je treba šteti denar.

Mir. Mir je solnce v hiši, brez tega ne uspeva nobena stvar. Vzdrževanje hišnega miru je morda najtežja, pa tudi najlepša naloga slehne gospodinj. Marsikatera žena napačičala vse, kar bi ga spravilo v nevoljo. Kjer se je udomačila ta navada, tam mir gotovo ne bo našel svojega domovanja. Nekoliko časa zadošča molk, potem sledijo razni izgovori, naposled spletko laži. In vendar ni nič tako skrito, da ne bi bilo očito. Koliko pohujšanja otrokom in družini, ki vse to opazuje! Žena, ki

n. pr. svojemu možu utaji, koliko je dala za obleko, ali kaj drugega, naj se ne čudi, če jo varajo otroci in družina. Kakšno mora biti življenje in taki hiši, kjer se laže drug drugemu!

Če se v kakji stvari ne strinjaš z mnenjem moževim, ne pregovarjaj in ne pričakaj se ž njim vpričo otrok in družine.

Razgovori se zvečer, kadar gre družina počivat; to tudi radi tega, da ne kažeš potem ves dan ozlovoljenega obraza, kajti skoro vsaka taka razprava zapusti kak sled. V noči prespi vsaj deloma ali pa vso nevoljo.

Nadalje ne smeš nikdar dopustiti, da bi se ob gospodarjev odsonosti delalo, kar je prepovedal on. Ne ugovarjaj nikdar, kadar graja gospodar tega ali onega posla. Ako bi bil ukor nezasluzen razjasni to možu z mirnimi besedami.

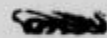
Majhne prepire in nesporazumljenja skušaj sama ublažiti, sicer si mož misli, da si nesposobna voditi gospodinjstvo. Nezaupno bi te začel nadzirati v vseh stvareh, in pri družini ne bi imela nobenega ugleda. Pokazati moraš sama, da je to kar ti hočeš, tudi moževa volja, da se strinjata vedno in v vsem.

Ako hočeš imeti ljubi mir v hiši, nauči se krotiti samo sebe, svoje strasti. Marsikatera stvar res spravi človeka iz ravnotežja, pa premagaj se, ne izbruhni takoj. Varuj se trme in jeze, ki je nikoli noče biti konec. Dobrosrčnost in popustljivost naj diči vsako ženo.

Skušaj ugoditi moževim željam in navadam, v kolikor so dobre. Pazi, da bo ob pravem času kuhana jed in da jo boš pripravila okusno. Kadar ti kaj pripoveduje o svojem delu in svoji kupčiji, poslušaj ga, akoravno imaš morda sama prav takrat polno skrbij, katere bi rada možu potožila.

Kolikor je mogoče, prepreči, da moža ne bo motilo otroško vpitje in otroški jok, ki je mnogokrat sama razvada.

Prihodnjič o tem, kako si moraš v svojem gospodinjstvu urediti čas ter delo. Potem pa pridejo podrobnosti o vseh strokah tvojega delokroga.

Narodno gospodarstvo

g Javna zahvala. Vinogradniki pri kletarskem tečaju od 18. do 20. decembra v Novem mestu, javno izrekamo iskreno zahvalo gospodu c. kr. vinarskemu nadzorniku Bohuslavu Skalickemu, za njegove nauke ter priznavamo; da se z umnim kletarstvom naše vino mnogo, mnogo izboljša. Vsem se neudeležnim vinogradnikom »kletarski tečaj« prav toplo priporočamo. Udeležnim pa kličemo: Natančno držati se naukov; da dejansko pokažemo, kar smo se naučili. Pozdrav vsem! — Cesar, Stepan, Ogulin, Valenčič, Miklavčič i. dr.

g Po mestih silno tožijo čez visoke cene mesa. Trdijo, da hočejo kmetje odirati meščana, ker iščejo prevelikega dobička pri reji živine. Radi bi vedeli, kam pa zgine tisti dobiček, kmetje ga nikjer ne zapazijo. Saj tudi pri visokih cenah ne morejo shajati, zato pa dostikrat trdni kmetje gredo v Ameriko, da zaslužijo toliko, da jim je mogoče doma naprej gospodariti. Ako kdo išče velicega dobička pri ntesu, so to mesarji, katerim so kmetje-živinorejci na milost in nemilost izročeni. Ako kmet vola odebeli, ga žene na semenj in ga mora prodati za ceno, katera se mu ponudi. Denarja nujno potrebuje za posle, za obleko družini, za davke td. Ako ima vola predolgo časa v hlevu, se mu zaje. Kako mesarji bogatje pri sedanjih cenah se lahko preračuni. Debele prešiče kmetovalec komaj proda po 86 vinarjev

Herbabsny-jev podfosfornoksiil

apneno-železni sirup.

Ta je že 37 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izorno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Od-tranjuje slez, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospesuje prebavo in reditev.

Cena steklenici K 2.50, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherziggelk“**, DUNAJ, VII.11, Kaiserstrasse 73.75.

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Reki, Nov. mestu, Sovodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Volšperku.

Zaloga skoro vseh lekarnah.

Prisimo samo s travno
davečeno znamko.
Pred odprejenjem se
svati

Herbabsny-jev okrepljeni

Sarsaparilla-sirup.

Je že 32 let uveden in najboljše preizkušen. — Izvrstno odvajalno sredstvo. — Od-tranjuje zaprtje in njega zle posledice. — Pospesuje odvajanje in čisti kri.

Cena steklenici K 1.70, po pošti 40 vin. več za zavitek. 2720 14-6

kilogram žive teže. Mesar pa prodaja pečenko še enkrat dražje, dasiravno je vsega odpadka komaj ena petina, dostikrat pa še toliko ne. Cene živini so po vseh deželah višje, kakor pred leti. Velika obrt plačuje delavce dobro, da si lahko vsaki dan meso privoščijo, zato se mesa veliko več porabi, kakor prej. Kmet ki redi in oskrbuje živino, pa vidi meso na mizi komaj ob velikih praznikih, sicer se pa mora zadovoljiti s krompirjem in zeljem, pa mu vendar odurošitvo očitajo.

g **Olje iz konoplje** je dobro sredstvo zoper kožni mrčes pri govedih. Olje se vdrgne v kožo in mrčes kmalu pogine. Konoplje sejati je dobro med zelje, ker se tacih krajev, kjer rastejo konoplje, ogibljejo zemeljske bolhe.

g **Nekal za abstinente.** Kdor potuje po železnici zamore dobiti na večjih kolodvorih razne vpijanlive pijače. Vodstvo Severno-zapadne železnice, ki vozi čez Češko je pa zaukazalo vsem kolodvorskim gostilničarjem, da morajo imeti za potujoče pripravljeno tudi mleko in vsem ž njim postreči, ki bodo to zahtevali. —

V OBRAMBO NAŠE ŽIVINOREJE.

(Po »Slovenskem Gospodarju«.)

Mesta in tovarniški kraji v zadnjem času odločno zahtevajo, naj se odprejo meje tuji živini, da pade cena naši živini in vsled tega tudi mesu. Kai je njim do tega, če kmečki stan dobro ali slabo stoji, da le oni dobro živijo.

V tem času je treba vsakemu, ki ljubi kmečki stan, se postaviti v bran živinorejcev. To je storil v državnem zboru tudi zastopnik pete skupine dr. Ant. Korošec. Ne sovražijo ga zaštonj slovenski liberalci in štolarci-janci, kajti vsi ti so ali meščani ali pa z njimi drže, a tudi kmetje vedo, da je dr. Korošec brezpogojno njih zagovornik, za to ga tudi cenijo in ni jim še bilo žal, da so ga v budem boju izbrali svojim zastopnikom. Ali ne čutimo sedaj neke krepke sape, katera vleče skozi celo javno življenje našega kmečkega stanu in ali ne slišimo ravno sedaj odločno kmečkih besed iz ust poslancev, kakor jih preje nisimo vajeni bili?

Zadnji ponedeljek, dne 17. t. m., se je obrnil gospod dr. Korošec z naslednjimi besedami do poljedelskega ministra:

»Žitne cene so skrajno nizke: vinogradi so uničeni po trtni uši in različnih boleznih; vsled tega se je v slovenskih deželah zadnjih deset let še edino nekoliko izplačala živinoreja ter toliko pomagala, da naše poljedelsko prebivalstvo ni naenkrat in popolnoma gospodarsko propadlo.

S tem večjim nemirrom opazuje torej sedaj naše prebivalstvo, ki se bavi z živinorejo, strastno agitacijo mesarjev in onih, ki redno uživajo meso, katera agitacija meri na to, da se odprejo meje za živino iz Srbije, Rumunije ter Rusije; ako bi se to zgodilo, bil bi to smrtni udarec za naše poljedelstvo. Posebno bi pomenjala taka otvoritev mej za naše južne dežele največjo in trajno škodo.

Število živine v slovenskih deželah nikakor ni majhno in postaja zraven še z vsakim letom večje. V naših slovenskih krajih o pomanjkanju živine ne moremo govoriti, nasprotno, na živinske seime prihaja vsakokrat toliko živine, da ne najde dovolj kupcev.

Če pa je v prestolnih mestih in večjih tovarniških krajih zares pomanjkanje mesa, potem se naj ne odpirajo meje, ampak se naj poskrbi, da bo naša domača živina prišla tudi na večje živinske trge.

Pač pa je želeto, da obrača poljedelsko ministristvo poboljšanju živinoreje in njeni razširitvi več pozornosti in da v tem oziru s poukom in denarjem prisloči živinorejcem po slovenskih deželah na pomoč.

Podpisani si torej usojajo staviti na gospoda poljedelskega ministra vprašanja:

1. Ali hoče še nadalje z istim povdarkom nasproti balkanskim državam in Rusiji zastopati naše kmečke koristi z ozirom na živinorejo?

2. Ali je voljan, olahkočiti južnim deželam, da pride njihova živina na večje živinske trge?

3. Ali je pripravljen, v slovenskih deželah pospeševati živinorejo še z večjo skrbjo?

Mislimo, da bodo vsi slovenski kmetje veselili besed, ki jih je izrazil v imenu slovenskih kmetov gosp. poslanec poljedelskemu ministru.

Odraščajoče deklice

potrebujejo češče okrepcila, da morejo premagati mnogostranske težkoče pri svojem razvoju. Scott-ova emulzija iz medic. ribjega olja z apneno in na'ron hipofosfiti se je izkazala vselej izorno in zanesljivo okrepcilo. Nurejena je izključno iz najboljših snovij, ki postanejo po posebnem Scottovem načinu prirejene okusne in lahko prebavljive, da ne povzročajo niti najmanjših težkoč pri prebavi, nasprotno urejujejo prebavo in pospešujejo tek. — Scott-ova emulzija je radi tega bolj učinkujoča kot navadno ribje olje.

Ribič z velikim doršem je poroštvo za pristen Scottov izdelek.

Kdor se sklicuje na naš list in pošlje 75 vin v znamkah, mu pošlje steklenico za poskušnjo 2184 IV 1

Fron Steinschneider, lekarnar

Dunaj IV., Margaretenstrasse 31/92.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Pozor, kmetje in fantje! V moji lekarniški praksi, katero izvrušiem že 25 let, se mi je posrečilo, časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je **Kapilor** št 1. Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v-2 lončka 5 K. Prosim, da se na roči samo od mene. Naslov je: P. Juršič, lekarnar v Pakracu št. 65. Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem. 2643 10-5

Prilodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dné 17. januarja 1907.

Lotarijska vredžev.

Dunaj,	30. decembra 89	23	37	31	24
Gradec,	30. decembra 76	19	64	28	12
Trst,	5 januarja 63	85	2	70	53
Linc,	5 jaauarja 37	15	81	22	14

Konj štiri leta star, zelo lep in živ, barve „Talb“ je prav po nizki ceni na prodaj v župnišču v Pišečah pri Brežicah. 58 1-1

Vljudno se priporoča

trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg šte. 10.

Velika zaloga. — Solidno blago — Zmerne cene. . .

2178 52 15

„Kunard Line“ Trst-New-York je najpripravnejša, najcenejša in najboljja pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker tod ni dolgo-trane mučne vožnje po raznih železnicah, nobenega presoedovanja ne prvočevanje in sploh nobenih postranskih stroškov mej potje. Par-niki so prostorni, va ni, svatni in snadni; vozijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastopnik 2004 36

Andrej Odiassek, Ljubljana, Slomškove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Revma (trganje)

se v kratkem odstrani z uporabo izbornega in preizkušenega „Gychtolin“. 2955 2-2

1 vel. stekl. K 2.50 1 mala stekl. K 1.30.

le po povzetju pošilja **J. Zelenka, Brno, Dor-nich 24.** Mnogo zahvalnic na razpologo.

Proda se iz proste roke v prijazni vasi na Gorenjskem 2758 2-1

mala hiša

pripravna za kakega rokodelca, ali pa kakega gos-poda v pokoju. Naslov pove upravništvo tega lista.

Cerkvenikova služba se odda do 13. feb-ruarja tega leta Ob-čine plačajo 240 K. Gradaški beneficij 60 K. Od maš, porok, pogrebov, krstov itd. je zaslužek posebej. Za stanovanje mora skrbeti sam. Župni urad v Pod-zemlji 4. januarja 1907. 54 2-2

Izšel je težko pričakovani
Koledar
za
kmetovalca 1907.

Uredil deželni nadzornik J. Legvart.

II. zelo popolnejši letnik z vsebino:

Kratek opis umne živinoreje; zlata pravila živinoreji, krmiljenje goveje živine in prašičev.

Prašičjereja, mlekarkstvo, preiskovanje mleka, boleznii mleka. Obdelovanje travnikov, naprava in osuševanje travnikov, umetna in naravna gnojila. Sadjereja, naprava sadovnjaka. Vinoreja, priprava dobrega vina. Kmet. zakoni. Hmeljarstvo. Preračunjenje v kile, orale in hektarje Koledar, sejmi in še mnogo drugega.

Vežan je letos v posebno močno platno. Cena s pošto K 1'80, in se naroča pri **Ivanu Bonaču v Ljubljani.**

Vsled prihranitve dragega povzeta se naj znesek naprej dološlje. 2931 3

Pozor!

46 1-1

Baraka se proda iz proste roke, ki nosi mesečno 120 gld. najemnino — Zraven pa je še špecerijska trgovina. Gradi se tu 9 km dolg predor in se bo delalo še okrog 3 leta. Kaže se dobra eksistenca. Zglasiti se treba pri lastniku **J. Zupan, barakar, št. 58 P. Malnitz, Gornje Korosko.**

Posestvo v Velikem Gabru na Dolenjskem

je naprodaj iz proste roke pod ugodnimi pogoji, obstoječe iz hiše, poda, hleva, šupe, njive, prav pripravno za krojače ali druge obrtnike. Natančnejša pojasnila daje gospod **Ivan Zajc**, nadučitelj v **Velikem Gabru** na Dolenjskem. 2960 3-2

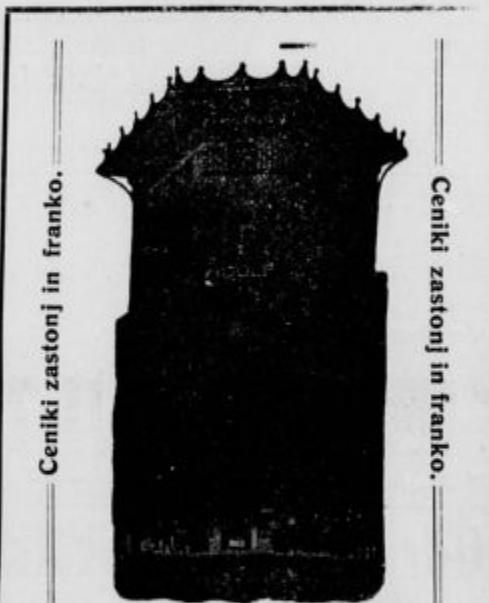
Pozor, kmetice in dekleta!
V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 20 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je **Kaplor** št. II. Isti deluje, da postanejo lasje gosti dolgi in odstranjuje prhljaj (luskinje) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: **P. Jurišič, lekarnar, Pakrac št. 65, Slavonija.** Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem. 2643 10-5

Gramoza okoli 1000 m² treba pripraviti. Šutnik je že odprt. Kdor želi delo prevzeti naj se oglasi pri **Jan. Steblaj, Studenec-Ig 18.** 9 3-1

2 učenca se sprejmeta takoj v starosti 14-15 let **Luka Tomšič**, vrtnar pri Sv. Križu v **Ljubljani.** 41 2 1

Izredno darilo za papeža. Tovarna Kunerol popravlja poročila o avdijenci nadzornika italijanske tovarne Kunerol pri sv. očetu v tem smislu, da je bila tozadevna vest pač omenjena v listu »Osservatore« dne 18. decembra p. l. obširnejši posnetek se je pa povzel iz lista »Il diritto Cattolica« 13. decembra p. l. št. 32.

FRANC JOZEFOVA grenka voda.

ceniki zastonj in franko.

ceniki zastonj in franko.

Priznano najboljšo oljnate barve prodaja po najnižjih cenah

Adolf Hauptmann
v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja. 2322 2c-7

JOSIP POLAK
bivši knjigovodja Fr. Čudna
Ljubljana, Sv. Petra cesta
p. leg. »HOTEL LLOYD«.

TRGOVINA špecerijskega blaga in špirta na debelo in drobno.

Založena p polnoma s svežim blagom 9*7 D pod niskimi cenami. 12-10

Eksport domačega brinjevca, hrušovca in jagodovca.

Takoj se sprejmeta
pomočnik in učenec

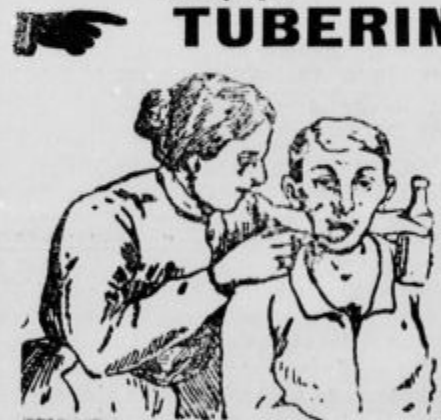
za krojaško obrt. — Naslov pove upravnništvo »Domoljuba«. 42 2-1

Ali kašljate?

Vas li boli v prsih? Bodite previdni, kajti tudi najmanjši kašelj more biti znak grozovite tuberkuloze! Vsak ki trpi na kašlju, hripavosti, nahodu, pomanjkanju slasti, ali je sicer telesno slab, naj brezpogojno rabi 315 a

Halapi-jev

TUBERIN

To je brezpogojno učinkujoče in že neštivilokrat preizkušeno sredstvo proti bodljam v prsih, kašlju, kataru v pljučih, prehlajenju, bolih v grlu itd. V prsih bolehačoci hvalijo Tuberin v vsej deželi. Vzorčna steklenica stane K 3'—, velika stekl. K 5'—, in ga pošilja po povzetju, ali če se pošlje denar naprej

Friderik Halapi lekarna pri apostolu.

Budapest VIII., József körut 64/46.

Sirolin

Prporočajo vsak dan pri pljučnih boleznih, katarih oslovskega kašlja, škrofulozii, Influenci ☐ ☐ ☐ mnogoštevilni profesorji in zdravniki.

F. Hoffmann - La Roche & Co.,
Basel (Švicia).

„Roche“

Dobiva se z zdravniškim receptom po 4 K steklenica.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, prosimo zahtevajte vedno: izvorni zavitek »Roche«.

Povečuje slast do jedi in težo telesa, odstranjuje kašelj, izmetavanje gnoja, močno potenje. 2209 D 44-27

Združene tovarne za volnino prodajajo letos zopet izključno po meni okroglo 4000 kom. takozvanih vojaških kočev za konje

za ceno le glid 2-20 komad in glid 4-20 za par (6 parov franko na dom) naravnost na lastnike koni. **Ti debeli trajno trpežni koci so topil kot kožuovina**, temnosivi, okolu 150/200 cm veliki, torej lahko pokrijejo olega konja. — Razložno pisana naročila, ki se izvrše le po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na **Steiner-jevo** komisijko raznoviljalnico združenih tovarn za koče, Dunaj II., Taborstrasse 27 g. — Za neugajajoče se zavežem vrniti naprej poslani denar. 2125 11

Mnogoštevilna priznanja in naročila so došla od: vitez pl. Czarkowski, oskrbnistvo graščine Labers pl. Stephanowicz, veleposestnik Csendiak, baron Kollersperg, Kaltschmidsko graščinsko oskrbnistvo, Klaudy pl. Poric, veleč. župnik Kogl Pinocz, veleč. župnik Raniowski v Stanislawcziku, veleč. župnik Popescu Dzemic Krommer, posestnik v Lichtnu in mnogi drugi.

Učenca za žično pletarski in sitarski obrt sprejme takoj **Evgen Ivanc**, izdelovatelj žičnih mrež in trgovec z lesenim blagom v **Sodražici**. 2938 3-3

Učenca za mizarstvo obrt

in tudi **enega pomočnika** sprejemem takoj. **Berlec Primož**, mizarjski mojster na **Vrhpolju št. 3**, pošta **Kamnik**. 40 2-1

Semenska trgovina

odlikovana in edina na Kranjskem strokovno urejena, ki ima nad 460 vrst najboljših poljskih zelenjadnih in ovetličnih semen, za katerih kakovost se jamči.

Ravno tu se izdelujejo sveži ter suhi **venci** in **šopki** s trakovi in napisli, in se dobe mnogovrstne **cvetlice v loncih**, kakor tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti po prav nizkih cenah.

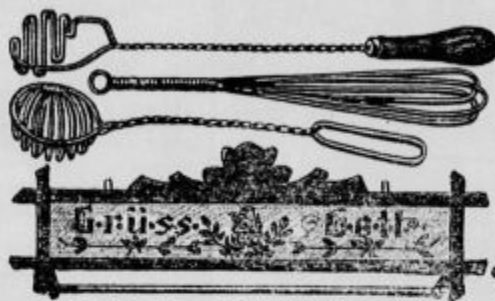
Cenik za leto 1907 se dobi brezplačno
Za obilna naročila se priporoča velespoštovanjem 2920 10 2

Alojzij Korsika, Ljubljana.

Stepalnik, žličar za omoke, priprava za krompir vse 3 komade za 25 kr. Držalo za brisačo, umetno izrezljano in vezeno s steklom 25 kr.

Revolucijo

je provzročila velikanska kupčija naštetih stvari po 25 kr. Da omogočim tudi onim, ki bivajo po deželi, nakup teh neverjetno cenib rečij, sem izdal cenike z nekaj tisoč naslikanih stvari po 25 kr.; vsakomur poštnine prosto, kateri

dobiva se tudi blago po višji ceni. Razpošiljam te cenike na zahtevanje postane gotovo moj odjemalec. 2236 14

Izvozna hiša Hermann Auer, Dunaj, IX./2. Nussdorferstr. 3.—X. (krščanska tvrška).

Srečno, veselo novo leto

želi

vsem sorodnikom, znancem in prijateljem
Fr. Indof, župnik Javorski. 38

Tovarna za stole Franceta Švelgeljna

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko izdeluje

vsakovrstne stole

od preprostih do najfinejših po najnižjih cenah bres konkurence. Ilustrovan cenik pošlje se na zahtevo 2805 26-1 zastoj in franko.

Svete podobe v steklenem poklopu 15 cm višine soke prekrasne 25 kr.

Novi živinski sejmi

se pričnejo vsled dovoljenja visoke c. kr. deželne vlade z dne 17. novembra 1906 št. 21084

v **Kandiji pri Novem mestu na Dolenjskem**

dne 17. januarja, leta 1907.

Ti sejmi vršili se bodo za uprežno in kralno živino s prodajo prašičev **vsak četrtek po 15. vsakega mesca**

oziroma tudi 15., ako pade na četrtek. V drugih četrtkih v vsakem mescu omeji se pa sejm, oziroma tržen dan, samo na prodajo prašičev in drobnine. **Dogon živine se prične in sicer za prašiče, v dobi od 1. aprila do 15. maja in od 15. avgusta do 1. oktobra ob 5. uri zjutraj. V dobi od 15. maja do 15. avgusta ob 4. uri zjutraj, in od 1. oktobra do 1. aprila pa ob 6. uri zjutraj, ter se konča ob 8. uri dopoldne.**

Dogon konj in goveje živine se pa prične ob 9. uri zjutraj in se konča ob 12. uri dopoldne. 2917 3-3

K prav obilni udeležbi prodajalcev kakor tudi kupcev vabi

krajni gospodarski odbor v Kandiji pri Novem mestu.

!!Največji vseh nove dobe!!

je sloviti

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILIONI.

Vpisana varstvena znamka.

Daje **anežno belo** in **popolno brez duha** perilo in izredno **varuje** platenino. Brez mila sode ali drugih dodatkov se rabi prav po navodilu. Pristen samo v izvrlnih zavojih z gorenjo varstveno znamko. 2197 16-6

250 gramov-zavoj po 16 vin.
500 " " " 30 "
1 kg " " " 56 "

Noben zavoj brez gorenje varstvene znamke ni moj izdelek in preti z njo nevarnost, da se pokvari perilo.

Dobiva se v vseh drogerijah, trgovinah s kolonijalnimi blagom, lekarnah in trgovinah z milom.

Na debelo pri L. Minosu na Dunaju, I. Mülkerbastel 3.

Kislo zelje. 100 kg bto. K 10.—, petršilj, čebulja, kumare itd. po povzetju ponudi Ant. Linek v Znojmu. Cenik na zahtevo 2701

Nedosežne prednosti, brez konkurence, v ceni, najboljša, najmodernejša in res 2011 20-18
precizijska ura je intakt iz jekla, srebra in zlata pri vsakem urarju.

Schicht-ovo milo je najboljšje!

Še za dneva sem končala in brez truda vse oprala. Čisto sveže je perilo, Ko prinesem je domov. Zato le Schicht-ovo rabite milo, Enak uspeh Vam je gotov!

Izdelane postelje

iz rdečega posteljnega lineta! Prav dobrosonjnjeno. Pernica ali blazina, 150 cm dolga 116 cm široka K 10.—, K 12.—, K 15.— in K 18.— 2 metra dolga, 140 cm široka K 14.—, K 16.—, K 18.—, K 21.—, Zglavniki 80 cm dolgi, in cm široki K 3.—, K 3:50 in 58 4.—, 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4:50 in K 5:50. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. 3-delni modroci iz žive za 1 posteljo K 27.—, boljše K 33.—. Pošilja se poštne prosto po povzetju od K 10.— naprej. Za menja ali nazaj se vzame prosto povrnitvi polnih stroškov. 6-6
Benedikt Sachsel, Lobes 910 pri Piznu na Češkem 2499

Učenco, ki ima veselje do mizarke obrti, sprejme takoj po dogovoru **Matevž Gogola, miz mojster Bled. 3020 3 1**

Ceno češko perje

1 kg novega skubljenega dobrega perja K 2-40, 1 kg beljega skubljenega puhu podob. K 3:60, K 5.—, 1 kg najt. snežnobelega skublj. K 6:40, K 8.—. Razpošilja se po povzetju. Pošiljate nad 5 kg franko. Zamena dovoljena.
S. Benisch, Dešenice, št. 71, Češko. 2498 10-10

Na pljučih in v vratu bolni. — nadušljivi in bolni na krhliju!

Kdor želi svojo pljučno ali bolezen na krhliju, tudi najtrdo-vratnejšo, nadušljivost, in že je še tako zastalana, in se zdi skoro neozdravljiva, enkrat za vselej odpraviti, naj se obrne na **A. Wolfak-ja v Berlinu N., Weissenburger Strasse 79.** Tisočere zahvale dajejo zacotovilo za veliko zdravilno moč njegovih zdravil. Brošure zastoni. 2732 8-6

Ne kupite nobene ure

dotler nimate prejšnji melega ve likava omika?

gld 1:50 gld 3:50

nikel. Roskopf uro gl. 1:60
Goldin " " " 2:—
srebrno " " " 3:—
z dvojnim pokrovom s 3 srebr. 4:—
plošč. f. klene ure amer. Golddouble 5:—
prave Roskopf-palant. prave "Omega" 3:50
srebr. oklopna verižica 1:—
14karatno zlate ure 8:50
14karatno zlate veriš. 10:—
14karatni zlati prestani stenske uro od 2:80
z bitjem liki zvonu 4:50
s godbo 6:—
s kokavico 2:50
kuhinjske ure 1:80
budičke 1:80
pobudilni tebe z dvojnim zvonom 1:50
budičke z bitjem in zvonjem liki zvonu 2:50
Triletno pism. o jamstvo, za neprimerno donar nazaj. Razpošilja po povzetju.

Maks Eöhnel

K. S. S. urar 20-12
Dunaj, VI., Margarethenstr. 27 (v lastni hiši)
Zahtevajte moj cenik z 2000 slikami zastoni in poštne prosto.

Ako nimate v Vašem kraju trgovca, ki bi imel v zalogi sloveči rastlinski liker
„FLORIAN“,
kateri bi se moral nahajati kot domače krepčilo za želodec
v vsaki hiši,

potem pišite dopisnico z naslovom: „Rastlinska destilacija v Ljubljani“ in naročite 1 steklenico 1¹/₂ litra, katera velja K 3.—
S tem imate za dalj časa izvrstno kapljico za želodec in si prihranite izdatke za draga zdravila.
2 steklenici po 1¹/₂ litra se pošilja za 6 kron poštne prosto 25.7 (9)

Za 5 vinarjev

si more vsak preskrbeti prednosti pri nakupu blaga za obleko, kakor nih sicer ni dobiti, kdor prosi po dopisnici za vposiatev vzorcev pri **veliki trgovini bratje Lechner v Gradcu,** železna hiša. To ne stane nič, na izbero pa ima vsak najmojnejše blago za damske obleke črno in barvano perilno blago, posteljnino, oksford, loden, sukno, vse vrste platno z perilo in posteljno opravo, in mnogo drugih predmetov, poleg cenika o vseh vrstah perila i. t. d. — Zložno si more vsak doma izbrati in potem kar najceneje izvršiti najboljši nakup. Mnogo hiš naroča že celo vrsto let vse svoje potreščine le od tam, ker so se prepričali, da ima ta strogo reelna trgovina pred očini edino zadovoljnost svojih odjemalcev.
2126 18-13

Pozor! Čitaj! Pozor! Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovitno, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za uzdržanje dobrega prebavanja. 2444 20-6

Delovanje izvrstno, uspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstoriga) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića, lekarnarja v Pakracu št. 65. (Slavonija).

Mlin na 3 kamne s stopami, dobro idoč, na novo popravljjen, ležeč sredi vasi ob državni cesti Podkorenem, med dvema drugima vasema, se da takoj v najem ali pa se tudi proda pod ugodnimi pogoji radi družinskih razmer. Pri mlinu je tudi hlev, nekaj vrta ter pravica do občinskega gozda in pašnika. Pojasnila daje lastnik **Alojzij Peterman v Kranjski gori št. 18.** 23 1

A. Šarabon v Ljubljani
tik svetega Petra cerkve.
T. ovina s špecijskim blagom, moko, žga njem in d-željnimi pridelki na drobno in debelo. Velika zaloga istrskega in laškega **brinja,** fig in sliv za žganjkuho. Ob času setve najboljše, zajamčeno zanesljivo kaljiva travna, žitna, deteljna in vrtna **semena.** Dobi se tudi klajno apno in redilni prašek za živino. Na nižje cene, poštena in točna postrežba.
479 26-23

Fr. Čuden
urar in trgovec na drobno in debelo v **Ljubljani.**
Edini zastopnik švicarskih tovarn „Union“.
Najnižje cene.
Lepi novi ceniki na zahtevo tudi poštne prosto. 997 19

I. kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklo
Aug. Agnola,
Dunajska cesta 13a, poleg Figovca
se priporoča prečastiti duhovščini in p. n. slavni občinstvu za napravo cerkvenih oknov z umetnim steklarstvom ali slikane na steklo, stavbenih del, naprav okvirov, itd. itd. — Ima tudi v zalogi različno porcelansko in stekleno posodo za namizje gostin in zasebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih cenah. — Nariši, ceniki in proračuni na zahtevo zastoni, mnoga spričevala za dovršena dela so cenjenim odjemalcem v ogled na razpolago. 1804 52-22